Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving

Nu en in de toekomst

Jaarstukken 2023

’s-Hertogenbosch, maart 2023

odbn
Omgevingsdienst Brabant Noord

Voorwoord

Geachte bestuurders, raads- en statenleden,

Voor u liggen de jaarstukken van de Omgevingsdienst Brabant Noord, de inhoudelijke en financiële verantwoording van het begrotingsjaar 2023. We kunnen in meerdere opzichten terugkijken op een enerverend jaar. Covid werd gelukkig gedecimeerd tot een regulier virus en de oorlog in Oekraïne ging helaas langzaamaan behoren tot de dagelijkse realiteit. Er kwamen nieuwe wereldse problemen voor in de plaats door de conflicten in het Midden-Oosten. De maatschappelijke gevolgen die dit teweeg heeft gebracht en daaropvolgende ontwikkelingen zoals de opvang van vluchtelingen, de energiecrisis, torenhoge inflatie hebben ook onze dienst direct en indirect geraakt. Dichter bij huis hadden we te maken met een aantal ontwikkelingen die ons als organisatie direct raken. Bij de aanvang van 2023 was de definitieve ingangsdatum van de Omgevingswet nog niet bekend en werd een aanvang gemaakt met het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH stelsel. Er was ook nog geen cao-akkoord.

Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van tal van belangrijke ontwikkelingen, die verderop in het jaarverslag nader toegelicht worden. Zaken als de komst van de Omgevingswet, de doorontwikkelingen in het informatiegestuurd werken en het stikstofdossier hebben impact op onze organisatie en de invulling van onze kerntaken. De krapte op de arbeidsmarkt blijft aanhouden en daarmee ook de druk die deze ontwikkeling uitoefent op onze organisatie. Door ons HR-beleid op deze krapte in te richten, zelf personeel op te leiden en nieuwe medewerkers ervaring op te laten doen op complexe dossiers hebben wij hier ook het afgelopen jaar op ingespeeld. Niettemin zal dit thema ook de komende jaren nog extra aandacht vragen.

In januari gingen we er van uit dat de Omgevingswet per 1 juli 2023 in werking zou treden. De Omgevingswet werd uitgesteld tot 1 januari 2024. Inmiddels is de Omgevingswet een feit. De ODBN heeft alle noodzakelijke voorbereidingen tijdig weten te realiseren. De ODBN was er zogezegd klaar voor. Ondanks dat, hebben we per 1 januari wel een team klaar staan die alle zich voordoende 'kinderziekten', die bij een dergelijke grote operatie ongetwijfeld voor doen, prioriteit te kunnen geven.

In 2023 is een andere P&C-cyclus doorlopen dan gewoonlijk gehanteerd wordt. De hoge inflatie in met name 2022 heeft ook een na-ijl effect op loonafspraken. Dat zagen we ook terug in het cao-akkoord voor SGO. Doordat de nieuwe Cao 2023 een grote financiële impact had, werd het noodzakelijk om de begroting 2023 te herzien. Deze herziene begroting is begin april 2023, tegelijkertijd met de ontwerpbegroting 2024, voor zienswijze aangeboden aan de raden en staten. Net voor het zomerreces is de herziene begroting vastgesteld in het Algemeen Bestuur.
Ook zien we in ons werkveld dat er grote ontwikkelingen gaande zijn die de maatschappij fundamenteel kunnen gaan veranderen. We zien problemen op het gebied van waterkwaliteit en waterkwantiteit, en op het gebied van bodem, lucht en natuur. Deze ontwikkelingen vragen forse ingrepen. Momenteel wordt het beleid echter meer gestuurd door jurisprudentie, dan door een integrale samenhangende nationale aanpak. Dit zien we onder meer terug in de ontwikkelingen

op het stikstofdossier. De genoemde ontwikkelingen en het gebrek aan duidelijke integrale kaders, raakt de ODBN als uitvoeringsdienst in haar dagelijkse werk. Het vergt een enorme flexibiliteit en veerkracht van onze medewerkers, onze organisatie en natuurlijk ook van onze opdrachtgevers.

Ondanks alle uitdagingen kunnen we ook 2023 afsluiten met een positief resultaat. We zijn trots op onze medewerkers dat wij dit doel gezamenlijk hebben kunnen realiseren. Maar bovenal zijn wij natuurlijk trots dat we ook het afgelopen jaar weer een stevige bijdrage hebben kunnen leveren aan een gezond en veilig Brabant. Dat is de kern van ons werk.

De onzekerheid in ons werk en in onze leefomgeving is en blijft ook de komende jaren groot. Samen met onze opdrachtgevers zorgen wij ervoor dat de ODBN een gezonde en effectieve organisatie blijft. Dat kunnen we alleen bereiken door ons te blijven ontwikkelen, in nauwe samenspraak met onze deelnemers. De uitdagingen waar wij gezamenlijk voor staan vragen om een dergelijke breed gedragen koers.

Afsluitend willen we onze dank uitspreken aan onze opdrachtgevers voor het vertrouwen dat zij het afgelopen jaar in ons hebben gesteld. We hebben elkaar hard nodig om ook de komende jaren onze invloed op een schone, veilige en duurzame leefomgeving uit te kunnen blijven oefenen en waar mogelijk te vergroten. Onze medewerkers zijn er klaar voor.

Jan Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

Inhoud

Voorwoord		2
Inleiding		6
Financiële samenvatting		8
I.	**Jaarverslag 2023**	**12**
1	**Programmaverantwoording**	**14**
1.1	Individuele Dienstverlening	15
1.2	Regionale dienstverlening	28
1.3	Bedrijfsvoering	36
2	**Paragrafen**	40
2.1	Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing	46
2.2	Paragraaf Financiering	46
2.3	Paragraaf Bedrijfsvoering	50
2.4	Paragraaf Wet open overheid	55
2.5	Paragraaf Verbonden Partijen	57
2.6	Niet van toepassing zijnde paragrafen	59
II.	**Jaarrekening 2023**	**60**
3	**Overzicht**	**62**
3.1	Balans per 31 december 2023	62
3.2	Baten en lasten	64
3.3	Recapitulatie resultaat	65
3.4	Onderverdeling lasten naar overhead en programma's	66
3.5	Tarief op basis van nacalculatie	67
4	**Toelichting**	**68**
4.1	Waarderingsgrondslagen jaarrekening	68
4.2	Toelichting op de balans per 31 december	73
4.3.	Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen	86
4.4	Toelichting op baten en lasten 2023	87
4.5	Incidentele baten en lasten	96
4.6	Financieel overzicht per taakbeeld BBV	99
4.7	Overzicht aanwending post onvoorzien	99
4.8	Declarabiliteit	100
4.9	EMU-saldo	103
4.10	Wet Normering Topinkomens (WNT)	104
4.11	Bijdrage deelnemers	110
5	**Sisa Verantwoording**	**112**
6	**Rechtmatigheidsverklaring van het bestuur**	**114**
7	**Controleverklaring van de accountant (concept)**	**118**
III.	**Bijlagen**	**124**
1.	Risico inventarisatie	126

Inleiding

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) is een gemeenschappelijke regeling en voert haar taken uit voor 11 overheden: 10 gemeenten en de provincie Noord-Brabant (onze deelnemers). Noordoost-Brabant is het belangrijkste werkgebied van de ODBN. Vanuit het kantoor in 's-Hertogenbosch werken ruim 300 collega's dagelijks aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst. Dat is onze **missie**.

Bij de ODBN werken uitvoeringsexperts op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving en diverse specialismen zoals geluid, bodem, asbest, natuur, omgevingsveiligheid, luchtkwaliteit, geur, water en mest. Ook heeft de ODBN op de genoemde terreinen een adviserende taak en wordt gewerkt aan innovatie en ontwikkeling. De taak rondom de groene wetten voert de ODBN voor heel Brabant uit.

Onze leefomgeving is divers en een actueel thema voor elke inwoner en ondernemer. Als deskundige uitvoeringsorganisatie signaleren en agenderen we de voortdurende veranderingen in onze leefomgeving. Dit betekent doorlopende ontwikkeling en vernieuwing van ons werk. Onze deskundige medewerkers op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) werken binnen de kaders van de wetten van milieu, natuurbescherming, bouwen en wonen. Zo kunnen we de gemeenten in Noordoost Brabant en de provincie Brabant professioneel en met kennis van zaken adviseren. De ODBN richt zich op samenwerking; binnen de eigen organisatie, met gemeenten, de provincie en andere relevante organisaties. Gemeenten en de provincie voelen zich als eigenaar en als opdrachtgever betrokken. Dat is onze **visie**.

Als ODBN zijn we primair een uitvoeringsorganisatie van VTH-taken. We streven naar continue verbetering van de kwaliteit en investeren in de deskundigheid van onze medewerkers, ons belangrijkste kapitaal. Naast de uitvoering van VTH-taken adviseren wij steeds meer over de effecten van beleid in de praktijk. Door ons werk zien we wat er in de leefomgeving gebeurt. Ook Brabant breed en landelijk dragen we onze expertise uit en staat onze leefomgeving in Brabant Noord centraal. Kortom, onze **ambitie** is:

"De ODBN is dé deskundige uitvoerder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Vanuit onze kennis van de praktijk adviseren wij over milieu en natuur en de uitvoerbaarheid en effecten van beleid."

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag (de programmaverantwoording) en uit een jaarrekening (de financiële verantwoording). Met de jaarstukken legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer in het afgelopen jaar.

Als eerste leest u de **financiële samenvatting** van de jaarstukken 2023. Hierin wordt een korte toelichting opgenomen op het gerealiseerde resultaat, een verklaring van het resultaat met de belangrijkste afwijkingen en de eventuele voorstellen voor budgetoverhevelingen.

In hoofdstuk I treft u het **jaarverslag** aan. Dit jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording waarbij wordt toegelicht of de destijds in de (primaire) begroting opgenomen voornemens al dan niet zijn gerealiseerd. In het tweede gedeelte van het jaarverslag wordt ingegaan op de verplicht voorgeschreven paragrafen, uiteraard voor zover deze van toepassing zijn op de ODBN.

In hoofdstuk II vindt u de **financiële jaarrekening**. Deze omvat een totaaloverzicht van de balans per 31 december 2023 en de baten en lasten over 2023. Beide onderdelen zijn daarbij voorzien van een toelichting en de daarbij voorgeschreven bijlagen.

Financiele samenvatting

Het jaar 2023 is afgerond en daarmee wordt de jaarrekening van de ODBN opgemaakt. Het financiële jaar sluit met een positief resultaat van bijna € 992.000.

Voor een uitgebreide toelichting op de verschillende onderdelen verwijzen wij u graag naar de toelichting op de baten en lasten in paragraaf 4.4. In onderstaande tabel is een financiële samenvatting gepresenteerd.

OMSCHRIJVING | BEDRAGEN X €1.000	RESULTAAT	
Rekening resultaat na bestuursrapportage	2.094	V
Individuele dienstverlening	-2.298	N
Lasten Regionale dienstverlening	525	V
Dotatie voorziening Voorste Heide	-825	N
Omzet Regionale dienstverlening	256	V
Lonen en inhuur	1.782	V
Verlof en spaaruren	-314	N
Bedrijfsvoering	112	V
Rentebaten	46	V
Stelpost onvoorzien	100	V
RESULTAAT VOOR MUTATIES RESERVES	**1.478**	**V**
Onttrekkingen aan reserves	-121	N
Stortingen in reserves	-366	N
RESULTAAT NA MUTATIES RESERVES	**992**	**V**

In de bestuursrapportage van 2023 is een verwacht positief resultaat van € 2.094.000 gepresenteerd. Dit resultaat werd voor 1,6 miljoen veroorzaakt door de drie ontwikkelingen in loonsom, rentebaten en de groei van de organisatie.

Voor wat betreft de omzet gaven we aan dat we ten tijde van de bestuursrapportage een lagere omzet van individuele en regionale dienstverlening verwachtten. Dit werd veroorzaakt door een lagere declarabiliteit en verschuiving van werkzaamheden.
In de bestuursrapportage is ook de verwachting uitgesproken dat wij een voordeel zien op de loonsom. Doordat we relatief veel nieuwe aanwas in de organisatie hebben, zien we dat we tussen het begrote loonkosten per fte en de daadwerkelijke kosten per fte een voordeel behalen. Nieuwe medewerkers met relatief weinig ervaring worden ingeschaald in een lagere loonschaal of onder in de functionele schaal, afhankelijk van opleiding en ervaring.
Als laatste meldden we een voordeel op de rentebaten. Doordat de rente sterk gestegen is op de schatkistrekening verwachtten we bij de burap een voordeel van € 770.000,-.

Nu presenteren we toch een resultaat van € 992.000. De gemiddelde declarabiliteit ligt met 1.297 uren onder de norm van 1.309 uren per medewerker. Het inwerken van nieuwe collega's, een aantal niet-facturabele projecten en het bijzondere verlof (zwangerschaps- en geboorteverlof) dat dit jaar genoten is, hebben grote consequenties gehad voor de declarabiliteit.

Bij de bestuursrapportage gingen we nog uit van een nadeel op de individuele dienstverlening van € 800.000 tot € 1.800.000,-. Deze prognose is gemaakt op basis van ervaringsgegevens over de afgelopen jaren waarin steeds in het laatste kwartaal een stijging van de declarabiliteit te zien is. In 2023 heeft deze stijging zich niet/beperkt voorgedaan. Het nadeel op de individuele dienstverlening is opgelopen tot bijna € 2,3 miljoen.

Hier tegenover staat een grotere inzet op de projecten van beide specifieke uitkeringen. Dit leidt tot een voordeel op de omzet in het programma regionale dienstverlening. Per saldo is het nadeel t.o.v. de begroting € 2.042.000,-

Een ander belangrijk verschil met de bestuursrapportage is de storting in de voorziening van voormalig stortplaats Voorste Heide. Bij de bestuursrapportage was het uitgangspunt nog dat een storting ten laste kwam van de deelnemers die in het verleden verantwoordelijk waren voor deze stortplaats. Na intern onderzoek bleek dat als gevolg van eerdere besluitvorming dat de ODBN hier zelf verantwoordelijk voor is. Hier is het bestuur in de vergadering van november ook over ingelicht. Als gevolg van de geactualiseerde berekening dient de voorziening aangevuld te worden met een bedrag van € 825.000. Dit is gedaan aan de hand van de zogenaamde 'RINAS' berekening, die het doelvermogen berekend voor het eeuwigdurend onderhoud verontreinigde gebieden.
Het verwachte voordeel op de lonen heeft zich ook voorgedaan. Dit wordt veroorzaakt door ruimte tussen de begroting en de daadwerkelijke inschaling van medewerkers, maar ook door vacatureruimte in de organisatie. Het uiteindelijke voordeel komt met € 1.782.000 precies in de verwachte bandbreedte uit.

In de jaarrekeningen van 2021 en 2022 hebben we een financiële verplichting opgenomen op de balans voor het resterende verlof- en spaarurensaldo. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording is er een voorziening gevormd voor het bovenwettelijk verlofsaldo. Daarnaast is er een financiële verplichting opgenomen voor het resterende spaarurensaldo. Door een andere rekenmethodiek én gestegen urensaldo heeft dit geleid tot een aanvullende storting van € 314.000, bovenop de vrijval van de financiële verplichting uit eerdere jaren.

Ten opzichte van de bestuursrapportage zijn er nog wat kleine verschillen ontstaan in de bedrijfsvoering. Alle overige mutaties middelen elkaar uit.

Als laatste willen we nog een nuancering op bovenstaande cijfers geven. Op sommige onderdelen zijn de afwijkingen die hierboven gepresenteerd zijn substantieel, echter deze staan in verband met elkaar. Wanneer de omzet niet gehaald wordt doordat o.a. de bezetting lager was dan benodigd, ontstaat er tevens een voordeel op de loonsom. Daardoor is het logisch dat bepaalde ontwikkelingen zich deels uitmiddelen in het resultaat.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

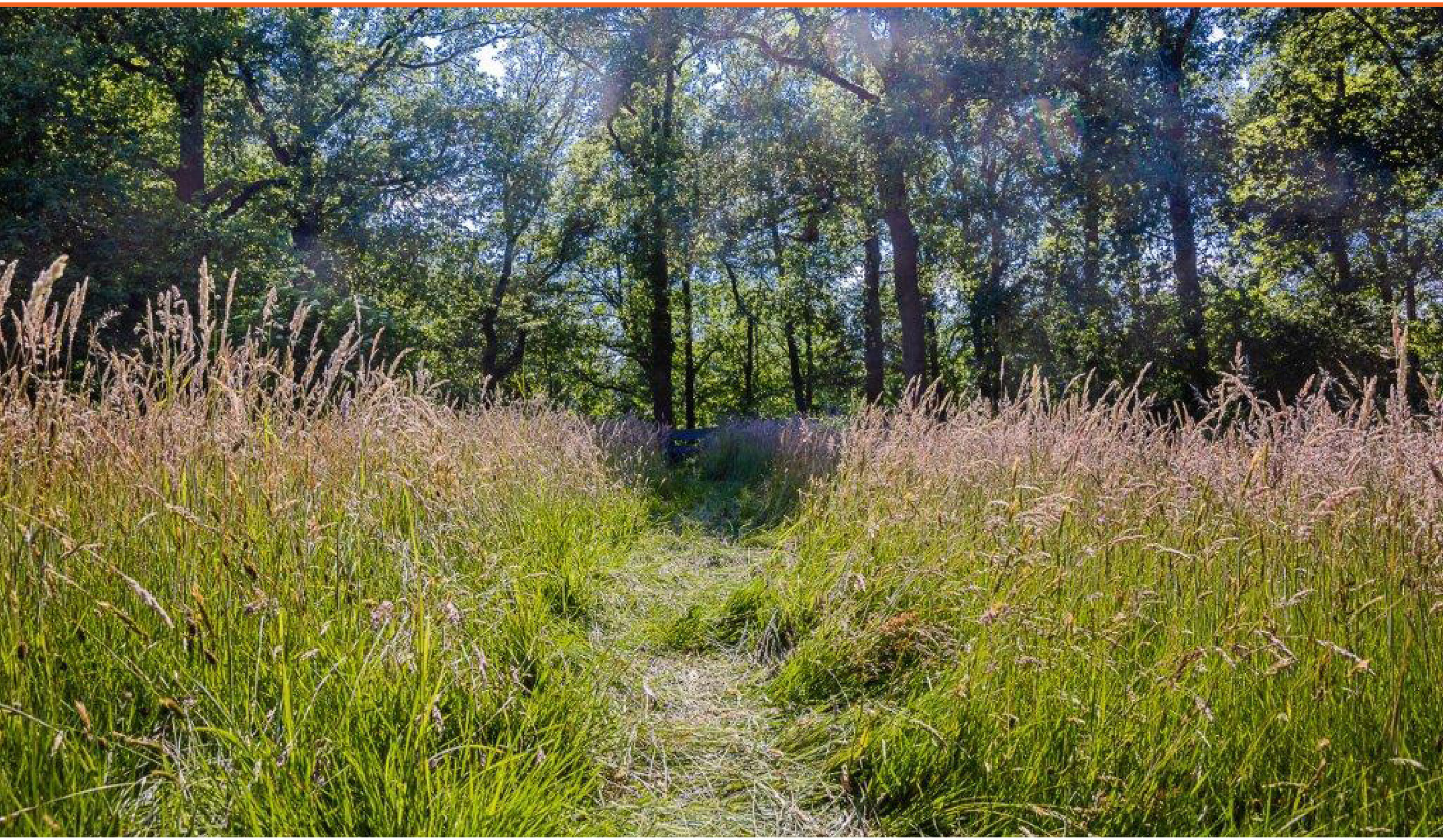

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

1 Programmaverantwoording

De programmabegroting van de ODBN voor 2023 onderscheidt 3 programma's die in de jaarstukken verantwoord worden. Dezelfde volgorde wordt aangehouden in het voorliggende jaarverslag. Het gaat hierbij om de volgende indeling:

1. Individuele dienstverlening
2. Regionale dienstverlening
3. Bedrijfsvoering

Gedurende het jaar stellen wij diverse uitgebreide rapportages op waarin we verantwoording afleggen aan de individuele deelnemers over de voortgang van onze opdrachten. Daarom gaan we in de jaarstukken niet in op de situatie per deelnemer, maar zoomen we uit op de resultaten van de organisatie als geheel over het afgelopen jaar. We blikken terug op de belangrijkste ontwikkelingen uit 2023 en de realisatie ten opzichte van de begroting.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

Inhoud programma

Het programma individuele dienstverlening sluit aan op de individuele werkprogramma's die we met onze deelnemers vaststellen. Het gaat om onze kerntaken: vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu, natuurbescherming, bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en omgevingsrecht (advies).

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Wet milieubeheer	1 maart 1993	
Activiteitenbesluit	1 januari 2008	1 januari 2024
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	1 oktober 2010	1 januari 2024
Wet Natuurbescherming	1 januari 2017	1 januari 2024
Draaiboek deelproces milieubeheer	25 september 2017	
NA INVOERING VAN OMGEVINGSWET		
Omgevingswet	1 januari 2024	
Nadere regelgeving	1 januari 2024	

Wat willen we bereiken?

Als ODBN werken we samen met onze deelnemers en ketenpartners aan een schone, veilige en gezonde leefomgeving, nu en in de toekomst. De ODBN is de uitvoeringsexpert voor onze regio op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. In het programma individuele dienstverlening voeren we hoofdzakelijk de taken uit die onze deelnemers bij ons hebben belegd. De gemeentelijke werkprogramma's en de provinciale opdracht zijn hierbij leidend.

De VTH-taken vormen de vaste kern van ons werk als omgevingsdienst. De omgeving en het institutionele speelveld zijn echter constant in beweging. Daarom moeten wij onze VTH-taken altijd blijven ontwikkelingen. Veranderingen in wet- en regelgeving, maatschappelijke ontwikkelingen en wensen van onze deelnemers zorgen voor een continue bijstelling van ons takenpakket. Als ODBN moeten we aandacht hebben voor veranderingen in onze omgeving. Daarbij is de nauwe samenwerking met onze partners en deelnemers onontbeerlijk. Samen kunnen we onze expertise over de fysieke leefomgeving optimaal koppelen aan de lokale situatie.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2023?

Uitvoering VTH-taken

De VTH-taken op het gebied van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet natuurbescherming (Wnb) vormen de kern van de werkzaamheden van de ODBN. Onze taken bestaan uit de wettelijk verplicht bij ons belegde taken – de zogenoemde basistaken –, de verzoektaken en aanvullende opdrachten (orders). Overige verzoektaken (aanvullende opdrachten/ orders) bestaan veelal uit advisering of taken binnen overige vakgebieden (zoals ruimtelijke ordening of slopen). De VTH-verzoektaken en overige verzoektaken kennen (grotendeels) ook een wettelijke grondslag, maar hiervan mogen de deelnemers zelf bepalen of zij deze taken bij de ODBN beleggen. Tot slot voeren we aanvullende opdrachten oftewel orders uit. Dit zijn opdrachten die niet in de reguliere werkprogramma's/ opdracht zijn opgenomen of opdrachten van niet-deelnemers. Maar de gemeentelijke werkprogramma's en de provinciale opdracht vormen de basis van ons werk. In deze werkprogramma's was ervan uitgegaan dat de Omgevingswet per 1 januari 2023 in werking zou treden. De Omgevingswet is echter uitgesteld tot 1 januari 2024.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vindt er in een aantal gevallen een wijziging in bevoegd gezag plaats. Een aantal bedrijfstypen waarvoor de provincie bevoegd gezag was gaan over naar de gemeente als bevoegd gezag en andersom (de nadruk ligt hierbij op een op verschuiving van provincie naar gemeenten). Deze verschuiving was wat betreft inzet al opgenomen in de werkprogramma's. Door het uitstel van de Omgevingswet konden aanvullende taken bij bodem en bedrijven niet aan ons overgedragen worden. Dit resulteert in een lagere omzet op bodemgebied. Door het meermaals verschuiven van de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet en daarmee de bevoegdheidsverschuiving van bedrijven van provincie naar gemeenten is in de bijgestelde begroting deels een dubbele inzet begroot. Mede daarom is de omzet lager uitgevallen.

De arbeidsmarkt voor personeel voor de uitvoering van VTH-taken is en blijft krap en het is lastig om voldoende personeel te werven.

Vergunningverlening

Als ODBN verzorgen we de vergunningverlening op het gebied van milieu voor onze deelnemers. Onder vergunningverlening verstaan we 'het voorbereiden van beschikkingen tot het verlenen, wijzigen, actualiseren, intrekken of weigeren van omgevingsvergunningen voor het onderdeel 'milieu' en 'het beoordelen van meldingen en OBM's (omgevingsvergunning beperkte milieutoets), het voorbereiden van beschikkingen en het opstellen van (maatwerk)voorschriften'. De wijze waarop we invulling geven aan de vergunningverleningstaak is vastgelegd in het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening (ROK-VV). Momenteel zijn we gezamenlijk met onze deelnemers bezig met het opstellen van een nieuwe Uitvoerings- en handhavingsstrategie.

Binnengekomen nieuwe vergunningszaken	Afgeronde vergunningszaken
1.968	1.223

In totaal zijn er in 2023 **1.968 nieuwe vergunningszaken** binnengekomen, ten opzichte van 1.222 in 2022. Met 'vergunningszaken' bedoelen we zaken die betrekking hebben op het werk van vergunningverleners. Het betreft 1.278 nieuwe zaken voor de provinciale opdracht. We zien daarbij een lichte verschuiving. In 2023 zijn er bijna 450 zaken meer binnengekomen voor de provinciale opdracht.

Voor de **gemeentelijke opdracht** zijn 690 nieuwe zaken binnengekomen. Dit is een behoorlijke stijging van zo'n 280 zaken ten opzichte van 2022. Eind 2023 zijn met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet relatief veel aanvragen ingediend. Een andere belangrijke oorzaak van de extra aanvragen ligt in de nieuwe Interim omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant. Deze heeft ervoor gezorgd dat in het derde kwartaal een piek aan agrarische vergunningsaanvragen plaatsvond.

Deze toename aan nieuwe zaken bestaat grotendeels uit aanvragen omgevingsvergunning voor het wijzigen van de bedrijfsactiviteiten. Voor een kleiner deel zit de toename in actualisaties van vergunningvoorschriften.

Voor de **provinciale opdracht** is het aantal Wabo-initiatieven met 23 aanvragen gestegen ten opzichte van 2022. Daarmee lijkt er een einde te komen aan de dalende trend die van 2019 tot 2021 zichtbaar was. Ook het aantal aanvragen regulier en uitgebreide procedures is in 2023 gestegen ten opzichte van 2022. In 2023 is er geïnvesteerd in het aantrekken van personeel. Er zijn 4 vergunningverleners opgeleid. Daarmee hebben we een inhaalslag kunnen maken op de werkvoorraad en zijn we minder afhankelijk van externe capaciteit. Door de piek aan aanvragen in de laatste weken van december is de werkvoorraad op papier gelijk gebleven aan 2023.

Verder zijn er het afgelopen jaar 1223 vergunningszaken afgerond. Het betreft 851 zaken in het kader van de **provinciale opdracht**, waaronder 163 Wabo-zaken (vergunningverlening grijs) en 688 zaken volgend uit de Wnb (vergunningverlening groen).
In het kader van de **gemeentelijke opdracht** zijn in 2023, 372 vergunningszaken afgerond. Dat zijn er zo'n 50 meer dan in 2022. Dit is deels bereikt door het vrijspelen van tijd als gevolg van het risicogerichter afhandelen van meldingen Activiteitenbesluit. Hoewel er meer zaken zijn afgehandeld in 2023 is de werkvoorraad toch opgelopen door de toename aan nieuwe vergunningszaken.
Het feit dat in 2023 het aantal padel banen is gestegen en de complexiteit van legalisatie aanzienlijk is, heeft eveneens een groot beroep gedaan op onze capaciteit en heeft extra inspanningen van onze medewerkers gevergd.

Meldingen

In 2023 zijn in totaal 4.190 meldingen afgehandeld. Deze zijn als volgt verdeeld:

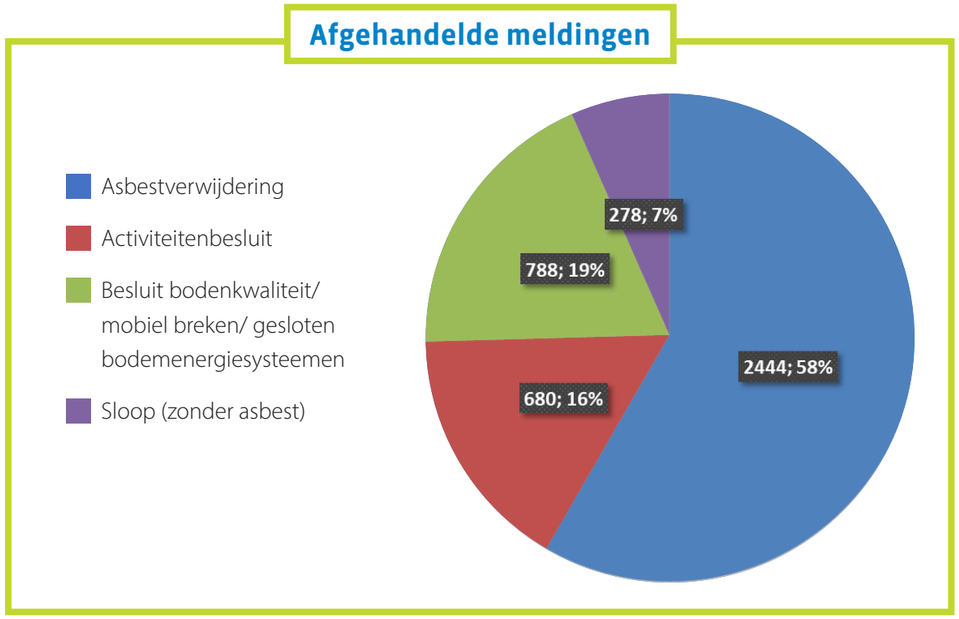

Ten opzichte van 2022 is het aantal afgehandelde meldingen met 818 stuks toegenomen. Deze stijging valt geheel toe te kennen aan de meldingen asbestverwijdering (1.197 sloopmeldingen met asbest en 1.247 beoordelingen van asbestinventarisatierapporten). Het aantal afgehandelde meldingen Activiteitenbesluit ligt juist lager ten opzichte van 2022. Nog net voor het in werking treden van de Omgevingswet zijn veel meldingen ingediend die nog niet opgepakt zijn.

Toezicht

Naast vergunningverlening verzorgt de ODBN het toezicht op naleving van de milieuregels. De kaders voor de wijze waarop wij toezicht houden (en handhaven) zijn vastgelegd in het Regionaal Operationeel Kader Toezicht en Handhaving (ROK-T&H) en in de landelijke handhavingsstrategie. Het geprogrammeerde en niet geprogrammeerde toezicht op het gebied van de naleving van de milieuregels heeft in 2023 volop aandacht gekregen. We zien wederom een stijging in het niet-geprogrammeerde toezicht. Daardoor ontstaat verdringing op het geprogrammeerd toezicht. Bij niet-geprogrammeerd toezicht gaat het om zaken zoals klachten, ongewone voorvallen en handhavingsverzoeken van gemeenten waarbij de wens is deze op korte termijn op te pakken.

Voor toezicht is het informatiegestuurd werken (IGW) een belangrijke (door)ontwikkeling. We willen ons toezicht toespitsen op die plekken waar het milieurisico hoog is en/of het naleefgedrag laag is. In 2023 is hier een start mee gemaakt.

Afgeronde Inspectiezaken

5.108

Uitgevoerde her-inspecties

1.801

In totaal zijn in 2023 **5.108 inspectiezaken afgerond**. Met 'inspectiezaken' bedoelen we zaken die betrekking hebben op het werk van onze toezichthouders.

Voor de **gemeentelijke opdracht** zijn 3.452 inspectiezaken afgerond. 1.814 zaken betroffen milieucontroles, waarvan 282 controles als gevolg van overlast- en incidentmeldingen. 1.431 zaken hadden betrekking op asbestverwijdering (1.150) of sloop zonder asbest (281). Het laatste deel wordt gevormd door controles op het gebied van bodem. Hier zijn in totaal 207 controles uitgevoerd, te verdelen in controles Besluit bodemkwaliteit (122), mobiel breken (12) en gesloten bodemenergiesystemen (73).

Binnen de **provinciale opdracht** zijn in totaal 1.656 zaken afgerond. De meeste daarvan hadden betrekking op het 'groene' toezicht in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). De grootste categorie daarvan wordt gevormd door houtopstanden, met 871 afgeronde inspectiezaken. 112 zaken hadden betrekking op het grijze toezicht, oftewel de inrichting gebonden zaken.

Naast reguliere inspecties zijn in 2023 1.801 her-inspecties uitgevoerd.
1.539 van deze her-inspecties zijn uitgevoerd in het kader van de **gemeentelijke opdracht** waarvan 343 na een handhavingsvoornemen en 133 na een handhavingsbesluit. Voor de **provinciale opdracht** zijn 262 her-inspecties uitgevoerd, waarvoor 84 in het kader van de Wabo en 178 in het kader van de Wnb.

Net als in 2022 is in 2023 meer capaciteit ingezet bij de provinciale opdracht op een aantal complexe en (bestuurlijk) gevoelige dossiers. Desondanks heeft dit met extra investeringen, juridische inzet en een herverdeling van de werkzaamheden geen invloed gehad op de realisatie van onze reguliere toezichtstaken.

Opvallend is dat er relatief veel her-controles zijn uitgevoerd. Wellicht als gevolg van risicogericht werken op basis van IGW. Voor toezicht zijn we nadrukkelijk gaan investeren in IGW. Door slimmer om te gaan met de data en informatie die wij tot onze beschikking hebben, kunnen we efficiënter en effectiever optreden en ons toezicht toespitsen op de grootste milieurisico's en naleefgedrag.

Handhaving

De ODBN draagt zorg voor een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Handhaving – zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk – is één van de instrumenten om dit te bereiken. Handhaving vraagt om intensieve samenwerking tussen de diverse handhavingspartners. Daarbij gaat bijvoorbeeld om de diverse instanties in de zogenoemde strafrechtketen – denk aan de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en de omgevingsdiensten – maar ook om samenwerking binnen de ODBN, tussen toezichthouders, juristen en boa's. Gezamenlijk dragen we zorg voor de handhaving van het omgevingsrecht. Daartoe hebben we ook een beginselplicht tot handhaving. Burgers en bedrijven moeten ervan op aan kunnen dat wij overtreders aanspreken en indien nodig aanpakken met de instrumenten die we daartoe tot onze beschikking hebben, zowel bestuursrechtelijk of strafrechtelijk. Alleen zo kunnen we een gelijk speelveld creëren in onze omgeving, dragen we zorg voor de handhaving van het omgevingsrecht en dragen we bij aan de gewenste schone, veilige en duurzame leefomgeving.

Om de 6 weken nemen we deel aan een zakenoverleg over milieuzaken bij het FP in Den Bosch. Bij dat zakenoverleg zijn naast de 3 brabantse OD's ook de NVWA, IL&T, Waterschappen Aa en Maas en De Dommel, Rijkswaterstaat en het milieuteam van de politie aanwezig. Vanaf 2024 gaat bij het zakenoverleg ook een beleidsmedewerker van het OM en een informatie coördinator van de politie aansluiten. In dit overleg worden de wat grotere zaken inhoudelijk besproken en signalen (landelijk of regionaal) met elkaar gedeeld.

De Boa's hebben naast het zakenoverleg ook contact en overleg met de milieuagenten in de betreffende regio zodat ze weten wat er zich afspeelt. Helaas is niet iedere regio voorzien van een milieuagent

Het afgelopen jaar zijn zowel landelijk als regionaal diverse initiatieven opgestart om handhaving bij milieuovertredingen en -criminaliteit te intensiveren. Niet voor niets is bestuurs- en strafrechtelijke handhaving en vervolging één van de pijlers van het landelijke Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP). Onderdeel van deze pijler is om de samenwerking tussen diverse handhavingspartners te versterken, evenals de implementatie van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO).

Ook in Brabant hebben we het afgelopen jaar hard gewerkt aan de bestuurs- en strafrechtelijke handhaving. Zo is een onderzoeksrapport verschenen van een adviesbureau dat in opdracht van de provincie Noord-Brabant en de ODBN onderzoek heeft gedaan naar de strafrechtelijke milieuhandhaving in Noord-Brabant. Naar aanleiding van dit rapport zijn diverse ontwikkelingen in gang gezet om de strafrechtelijke milieuhandhaving in Brabant verder te stroomlijnen. Zo is een initiatief opgestart om te komen tot een regionaal dreigingsbeeld milieu en wordt gewerkt aan een eenduidige en overzichtelijke overlegstructuur. Eén van de voornemens is om ook een regionale prioritering uit te werken om de beschikbare capaciteit zo doelmatig mogelijk in te kunnen zetten.

Binnen de ODBN werken we conform de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) de opvolger van de LHS. Het afgelopen jaar heeft de ODBN een project uitgevoerd om de toepassing van de LHSO te verbeteren, en om zo te komen tot een meer evenwichtig bestuurs- en strafrechtelijk interveniëren. Onderdeel van dit project zijn onder andere aangescherpte afspraken voor de overdracht van toezicht naar (strafrechtelijke) handhaving en de ontwikkeling van een handreiking LHSO. Het project kent een korte doorloop in 2024, maar we verwachten daar op korte termijn de vruchten van te kunnen gaan plukken.

Naast dat we overtredingen veelal fotografisch vastleggen hebben we ook een start gemaakt om met drones te gaan werken (los van de drones die al langer gebruikt worden door SSiB). Twee dronepiloten hebben de basisopleidingen afgerond. Mede omdat er een militair vliegveld in ons gebied hebben (Volkel) is voor het vliegen met een drone een extra opleiding nodig. De volgende opleiding start in februari 2024.
Verder zijn alle randvoorwaarden geregeld.

In totaal hebben we het afgelopen jaar 55 strafzaken opgepakt. Het gaat om 7 zaken volgend uit de Wnb (groen), waarvan 4 zaken soortenbescherming en 3 zaken houtopstanden. Daarnaast zijn binnen de gemeentelijke opdracht 48 zaken behandeld die betrekking hebben op milieu-inrichtingen (grijs), bodem dan wel asbest.
In totaal zijn in 2023, 5 volledige strafdossiers opgemaakt en ingestuurd naar het Functioneel Parket. Eens in de 6 weken is er een overleg met het FP. Vanwege een ongeldige akte konden er na 31 maart geen strafdossiers meer worden opgemaakt. Inmiddels beschikken de Boa's weer over een geldige acte en kunnen de taken weer worden opgepakt. De Boa's die onderdeel uitmaakten van team Handhaving zijn ondergebracht bij team gemeenten. Hierdoor wordt de afstand tussen bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving verkleind.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

Specialistische dienstverlening

Ook in het afgelopen jaar hebben de deelnemers de ODBN in grote mate weten te vinden met inhoudelijk, gespecialiseerde milieuvragen. Naast het vertrouwen dat de deelnemers daarbij in onze kennis uitspreken, constateren wij dat deze specifieke milieukennis bij de deelnemers onder druk staat. Bij de specialisten ervaren wij nog steeds dat de arbeidsmarkt krap is en het daardoor lastig is om personeel te werven.

Binnen de diverse specialismen is in 2023 met name aandacht besteed aan de volgende zaken.
Het specialisme **luchtkwaliteit en geur** was de vraagbaak voor complexere zaken waar alle lucht en geur gerelateerde aspecten behandeld zijn. Adviezen in het ruimtelijke spoor waren veelal gericht op agrarische geur, waar al langer landelijk veel over te doen is. Tevens zijn er industriële geurvraagstukken beoordeeld en is ondersteuning verleend bij het opstellen van vergunningen. Voorts is ondersteuning verleend bij overige toezicht taken, zowel bij agrarische als industriële geur en luchtaspecten.

Het specialisme **geluid** omvat diverse disciplines, waaronder het meten van geluid bij klachten, ondersteuning bij vergunningverlening Wabo en ondersteuning bij RO-zaken. Daarnaast zijn er diverse werkzaamheden in het kader van ISV (Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing) Sanering wegverkeerslawaai uitgevoerd. Naast deze werkzaamheden is er ook diverse keren een bijdrage geleverd bij bezwaar- en beroepsprocedures. Door meerdere langdurige ziektes kwam de dienstverlening tijdelijk onder druk te staan.

Bij het specialisme **externe veiligheid** is ondersteuning en advies gegeven aan de deelnemers waarbij (indien nodig) risico's door zijn vertaald naar vergunningvoorschriften of in bestemmingsplannen zijn afgewogen. Risicobronnen die zijn opgericht, ingetrokken of aangepast, zijn verwerkt in het Register Externe Veiligheid (REV). Deze zijn voor iedereen inzichtelijk via de Atlas voor de leefomgeving. Daarnaast is ingezet op kennisoverdracht en het bieden van ondersteuning bij het toezicht op de bedrijven die gevaarlijke stoffen produceren en/of opslaan.

De doorlooptijden van de beoordelingen van milieu gerelateerde ruimtelijke verzoeken zijn verkort en heeft er een intensievere communicatie met de deelnemers plaats gevonden. Bij twee deelnemers is gehoor gegeven aan de wens om tweewekelijks een medewerker op het gemeentehuis te stationeren om direct mee te kunnen adviseren over alle ruimtelijk gerelateerde milieuaspecten.

Natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) regelde de bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa, de bescherming van planten en dieren en van bossen en andere houtopstanden. Op 1 januari 2024 is de Wet natuurbescherming (Wnb) opgegaan in de Omgevingswet.

De ODBN verzorgde namens de provincie Noord-Brabant de vergunningverlening en de ontheffingen op het gebied van de Wnb . Ook voert de ODBN hier het toezicht op uit. Waar nodig treden we handhavend op. Tevens is de gemeentelijke opgave op het onderdeel natuur op verzoek van de gemeentelijk deelnemers steeds meer ingevuld door de ODBN.

Stikstofdossier

Ook 2023 werd in sterke mate beïnvloed door de ontwikkelingen binnen het stikstofdossier (of de stikstofcrisis). Als gevolg van jurisprudentie (bijvoorbeeld over het beoordelen van beweiden), ontbrekende uitvoeringskaders (zoals voor randeffecten bij extern salderen), bestuurlijke besluitvorming (zoals over het toepassen van emissiearme stalsystemen) en de uitgevoerde natuurdoelanalyses ligt de vergunningverlening grotendeels stil. Ook de legalisatie van de PAS-meldingen stokt door deze problematiek.

De ontwikkelingen in het stikstofdossier vergen veel afstemming binnen de ODBN, maar ook met de andere omgevingsdiensten. Het veelvuldig bijstellen van ons handelingsperspectief door landelijke en juridische ontwikkelingen doet een beroep op de flexibiliteit van onze medewerkers.

Soortenbescherming

De ODBN verzorgt ook de VTH-taken op het gebied van soortenbescherming, faunabeheer en houtopstanden. In 2023 is het provinciale werkprogramma op deze grotendeels vraag gestuurde taken gerealiseerd. Waarbij voor wat betreft het toezicht op houtopstanden de in eerdere jaren opgelopen achterstanden in 2023 geheel zijn ingehaald.
Datzelfde geldt voor de ontheffing verlening soortenbescherming. In samenwerking met de provincie Noord-Brabant is een verbeterplan opgesteld en met een projectmatige aanpak en uitvoering daarvan zijn in 2023 alle achterstanden weggewerkt. En worden alle ontvangen aanvragen binnen de daarvoor geldende wettelijke termijnen afgehandeld. Hiermee is de provincie Noord-Brabant 1 van de weinige provincies die dit heeft kunnen realiseren.

Bodemtaken

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de bevoegdheid die bij de provincie ligt voor de Wet bodembescherming (Wbb) overgeheveld naar de gemeenten. Gemeenten worden dan de primaire beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze overdracht komen alle basistaken voor de bodem(sanering) bij de gemeenten te liggen. Reeds beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de provincie vallen. Doordat de inwerkingtreding van de Omgevingswet niet in 2023 heeft plaatsgevonden, is ook de overdracht van de bodemtaken van provincie naar gemeenten uitgesteld.

Met name de tweede helft van 2023 heeft in het teken gestaan van voorbereiding op de Omgevingswet. Er zijn bodemtrainingen gevolgd, interne processen aangepast en voor de nieuwe werkzaamheden opgesteld. Daarnaast is er intensief met provincie en de andere Brabantse omgevingsdiensten samengewerkt om voor heel Brabant, voor zover mogelijk, dezelfde werkwijze te gaan hanteren. Ook zijn de bodem(beleids-)medewerkers van de bij de ODBN aangesloten gemeenten meegenomen in de wijzigingen, die de Omgevingswet voor het vakgebied 'bodem' gaat betekenen, voor gemeenten en ODBN.

Eén project binnen de regio schiet er bovenuit: op een locatie binnen ons werkgebied is immobilisaat (een mengsel van vervuild materiaal met cement) toegepast, waarvan de ODBN van mening was dat dit materiaal niet voldeed aan het Besluit bodemkwaliteit. In deze kwestie is door ODBN intensief samengewerkt met de IL&T. In goed overleg met de eigenaar is besloten om het materiaal weg te halen zonder dat er daadwerkelijk handhavend opgetreden hoefde te worden. Aannemer en producent waren het hier niet mee eens en hebben mede daarom een WOO-verzoek gedaan. Uiteindelijk bleek uit onderzoek door de IL&T (in samenwerking met toezicht bodem van de ODBN), dat het toegepaste materiaal niet toegepast had mogen worden en dus terecht is afgevoerd. Deze zaak heeft enorm veel tijd gekost van de vakgroep bodem en de ingeschakelde jurist, maar heeft wel geleid tot daadwerkelijke bescherming van de bodem en met name het grondwater.

Milieuklachtencentrale

Namens onze deelnemers voeren wij als ODBN de klachtenregeling uit. Burgers moeten hun beklag kunnen doen wanneer zij overlast ervaren van bedrijven zoals geluidsoverlast, geuroverlast of bodemverontreiniging. Burgers konden hun klacht in 2023 kwijt bij de MilieuKlachtenCentrale (MKC), een samenwerkingsverband van de Brabantse omgevingsdiensten en Zeeland. De MKC zet de klacht vervolgens door richting de betrokken omgevingsdienst.

In 2023 zijn in totaal 4.771 klachten- en incidentmeldingen geregistreerd. In 2022 betrof dit 5.635 meldingen. Voor het tweede jaar op rij betekent dit een daling in het totaal aantal meldingen. Verder terugkijkend zien we een sterke toename in 2020 en een piek in 2021. Dit valt samen met de piek van de COVID crisis, een tijd waarin veel mensen aan huis gebonden waren en thuis werkten. Dit kan een verklaring zijn voor het hoge aantal klachten in die jaren. In 2022 is de daling ingezet en 2023 zit inmiddels op hetzelfde niveau van voor de COVID crisis (2019).

De klachten- en incidentmeldingen kunnen onderverdeeld worden naar 3.848 (inrichting gebonden) milieuklachten, waarvan 339 klachten die betrekking hadden op provinciale inrichtingen. In 2022 betrof dit aantal 348, waardoor gesteld kan worden dat de daling niet terug te zien is bij deze groep inrichtingen. Van alle milieuklachten zijn er 656 door toezichthouders afgehandeld, veelal op basis van een fysieke controle, de overige 3.192 klachten zijn afgehandeld door de administratief medewerkers klachtenafhandeling.

Het overige deel van de klachten- en incidentmeldingen valt toe te kennen aan SSiB/ groene wetten (569) en klachten die door de intake van het MKC zelf zijn afgewerkt (354). Deze laatste groep betreft met name (rest)afvaldumpingen die veelal doorgezet worden naar gemeenten.

Als ODBN gebruikten wij voor de klachtenafhandeling de applicatie S@men. Deze applicatie is per 1 januari 2024 gestopt. Om de continuïteit te waarborgen zijn we samenwerking aangegaan met de ODZOB, OMWB en RUD Zeeland. De OMWB heeft een Europese aanbesteding doorlopen voor een nieuwe klachtafhandelingsapplicatie. De ODBN is geconsulteerd bij de selectie. Wij maken gezamenlijk gebruik van het door de OMWB gesloten overeenkomst. De afgelopen maanden is er door onze medewerkers veel energie gestoken in de gezamenlijke inrichting van deze nieuwe applicatie: Milieu Klachten Applicatie (MKA). Het klantenportaal vormt een afzonderlijke online omgeving die losstaat van de Milieu Klachten Applicatie. Dit portaal gaat fungeren als een aanvullende dienst voor de deelnemers, waardoor naast relevante meldingen ook toegang verkregen wordt tot verschillende rapportages en inzichten.

Wat heeft het gekost?

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING NA WIJZIGING 2023	REKENING 2023
Inzet personeel	15.355	16.842	17.815	17.107
Inzet bedrijfsmiddelen	1573	130	1.118	1.504
TOTAAL LASTEN	**16.929**	**16.972**	**18.933**	**18.611**
Basistaken (werkprogramma)	13.757	15.397	15.865	15.879
Verzoektaken (werkprogramma)	9.938	11.518	13.238	11.302
Aanvullende verzoektaken	724	857	729	740
TOTAAL BATEN	**24.419**	**27.771**	**29.832**	**27.921**
SALDO	**7.490**	**10.800**	**10.899**	**9.309**

Inhoud programma

Naast individuele werkprogramma's voert de ODBN ook regionale programma's uit. Hierbij gaat het om meer dan één opdrachtgever. De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van het regionale programma:

- Collectieve taken
- Samen Sterk in Brabant
- Overige regionale werkzaamheden (voormalig RMB)
  - *Sanering verkeerslawaai (ISV)*
  - *Klachtenregeling / crisispiket*
  - *Beheer en nazorg (voormalige) stortplaatsen*

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Wet milieubeheer	1 maart 1993	
Activiteitenbesluit	1 januari 2008	1 januari 2024
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	1 oktober 2010	1 januari 2024
Wet Natuurbescherming	1 januari 2017	1 januari 2024
Draaiboek deelproces milieubeheer	25 september 2017	
NA INVOERING VAN OMGEVINGSWET		
Omgevingswet	1 januari 2024	In ontwikkeling
Nadere regelgeving	1 januari 2024	In ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

In het programma Regionale Dienstverlening werkt de ODBN samen met haar deelnemers aan de regionale ontwikkelingen en de voorbereiding en vertaling van beleidsmatige en maatschappelijke ontwikkelingen, zodat deze in de taakuitvoering binnen het programma Individuele Dienstverlening kunnen worden uitgevoerd.

Wat hebben we daarvoor in 2023 gedaan?

Transitie Zorgvuldige Veehouderij

De ODBN volgt de ontwikkelingen op het gebied van de transitie van de zorgvuldige veehouderij nauwlettend. Daarbij is het vooral van belang om te kijken naar de invloed van deze ontwikkelingen op onze VTH-werkzaamheden. Om de samenwerking en de afstemming tussen de Brabantse Omgevingsdiensten en de Provincie Noord-Brabant op het agrarische domein verder te versterken is in de tweede helft van 2023 het Agrarisch Platform Brabant van start gegaan.

De relevante ontwikkelingen hebben bijvoorbeeld betrekking op het provinciale niveau. Hiervoor is bij het onderwerp vergunningverlening reeds vermeld dat de nieuwe Interim omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant er mede voor heeft gezorgd dat in het derde kwartaal een piek aan agrarische vergunningsaanvragen plaatsvond. In december 2023 heeft de provincie Noord-Brabant de handreiking 'passende beoordeling luchtwassers' gepubliceerd. Deze handreiking beoogt agrarisch ondernemers een hulpmiddel te geven om een zogeheten passende beoordeling uit te voeren, door maatregelen te benoemen die minimaal genomen

of toegepast moeten worden voor het goed functioneren van bepaalde soorten emissie reducerende huisvestingssystemen, in dit geval luchtwassystemen, en het beperken van onzekerheden bij de toepassing ervan.

Ook landelijk zijn er, ondanks de demissionaire status van het Kabinet, ontwikkelingen geweest. Zo vond op 26 september 2023 in de Tweede Kamer een rondetafelgesprek plaats met de commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) over de vergunningverlening aan agrarische bedrijven. Namens Omgevingsdienst NL nam directeur Jan Lenssen, in zijn rol als bestuurslid, deel aan het blok 'Vergunningverlening in de praktijk'. Hij heeft een oproep gedaan om de problemen niet vooruit te schuiven, maar keuzes te maken waardoor het weer mogelijk wordt om (juridisch houdbare) vergunningen te verlenen.

Omgevingswet

De Omgevingswet is een van de grootste wetswijzigingen in Nederland van de afgelopen decennia. De wet is een samenvoeging van 26 verschillende wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving. Deze wetswijziging raakt ook de werkzaamheden van de ODBN. Alle primaire werkzaamheden zijn gerelateerd aan deze nieuwe wet.

De inwerkingtreding van deze wet is meerdere keren uitgesteld. Op 26 januari 2023 is duidelijk geworden dat het in werking treden van de Omgevingswet uitgesteld zou worden naar 1 januari 2024. Dit betekende dat aanvullende taken bij bodem dit jaar nog niet aan ons overgedragen konden worden.

Binnen de ODBN is ervoor gekozen om de extra tijd te benutten om zo goed mogelijk voorbereid te zijn. Zo zijn in 2023 medewerkers opgeleid om te werken met de Omgevingswet. De pilot registreren van MBA's is geëvalueerd en naar aanleiding daarvan is een project opgestart om MBA's te registreren. Er is verder inzichtelijk gemaakt welke verschuivingen van de bevoegde gezagen er zijn en de effecten hiervan zijn door vertaald naar werkzaamheden. Ook is zowel als intern als extern geoefend met het Digitaal Stelsel Omgevingswet en met verschillende casussen.

Daarnaast is in december 2023 een implementatieteam samengesteld. Dit team zorgt, samen met de medewerkers uit het primaire proces, voor een soepele overgang na de inwerkingtreding en voor een goede afhandeling van verschillende vragen die rondom de Omgevingswet spelen.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

Om meer inzicht te krijgen in de uitstoot van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) hebben de omgevingsdiensten in opdracht van de Provincie Noord-Brabant een uitvraag ZZS-fase 1 en 2 uitgevoerd bij relevante bedrijven en branches binnen het eigen werkgebied. Deze uitvraag ZZS-fase 1 en 2 is uitgevoerd in de periode 2019 – 2022 en is in 2023 afgesloten en gerapporteerd. Om het beleid omtrent ZZS verder uit te werken en uitvoering te geven aan een aantal acties vanuit fase 1 is aan de drie omgevingsdiensten voor 2022 een aanvullende opdracht verstrekt. Deze aanvullende opdracht kent qua invulling en doorlooptijd geen vast kader en wordt in overleg met de Provincie Noord-Brabant en de andere twee diensten vormgegeven en zo nodig verlengd. De aanvullende opdracht is voor 2023 en 2024 opnieuw verlengd. In 2023 heeft hoofdzakelijk structureel overleg plaatsgevonden tussen de Provincie Noord-Brabant en de drie diensten, waarbij actuele beleidsontwikkelingen en ervaringen zijn besproken en richting is bepaald.

Toezicht is de afgelopen twee jaar uitgevoerd op ZZS vanuit diverse branche- en themaprojecten. Er zijn meerdere bedrijven geselecteerd, waarvan het op basis van werkprocessen mogelijk is dat gewerkt wordt met producten die ZZS kunnen bevatten. Met een inventarisatie is in beeld gebracht of daadwerkelijk sprake is van emissie van ZZS. Vervolgens is de minimalisatieverplichting toegepast en indien mogelijk, een Vermijdings- en reductieprogramma (VRP) verlangd. Momenteel zijn er vier gemeentelijke bedrijven, die een VRP moeten aanleveren. In alle gevallen gaat het om relatief kleine hoeveelheden aan ZZS, die via de lucht kunnen worden geëmitteerd. Voor 2024 wordt dit project voortgezet met een selectie van vijf bedrijven.

Energie

Het energietoezicht door de ODBN is in 2023 is uitgevoerd vanuit vijf opdrachten:

1. het themaplan (gemeentelijke opdracht onderdeel van de branche- en thema-aanpak);
2. het energiebod (aanvullende gemeentelijke opdracht);
3. de provinciale opdracht 311;
4. de nieuwe SPUK-THE subsidie;
5. de subsidieregeling Versterkte Uitvoering Energietoezicht (VUE3);

Voor beide subsidietrajecten (sub 4 en 5) voldoen we aan de gestelde voorwaarden. VUE3 is eind 2023 afgerond met een besteding van bijna 100%. De besteding SPUK-THE loopt door tot 2026 en ligt op schema, rekening houdend met het feit dat de subsidie pas laat beschikbaar kwam, waardoor de uitvoering pas later in het jaar is gestart. De provinciale opdracht is conform planning afgerond (100%) en voor de gemeentelijke opdracht lag de besteding op 90%.

Voor alle bovengenoemde opdrachten samen hebben we in totaal 673 controles uitgevoerd waarmee we bij de bedrijven een gemiddelde energiebesparing realiseerden van naar schatting 5,1%. Dat komt overeen met het verbruik van bijna 1.000 huishoudens (elektra & gas) of de opbrengst van 1,4 windturbine.

Per 1 januari 2023 is voor kantoren de verplichting ingegaan om energielabel C te hebben. De ODBN hield in 2023 namens twee gemeenten toezicht op deze verplichting, maar ook bij meerdere andere gemeenten is hier inmiddels vraag naar. Alle kantoren die niet voldeden zijn aangeschreven, voor de laatste bedrijven die nog niet voldoen is een voornemen last onder dwangsom verstuurd.

Per 1 juli 2023 is de energiewetgeving op een aantal punten aangepast: energietoezicht is een basistaak geworden, vergunningsplichtige bedrijven vallen onder algemene regels (waarop overgangsrecht van toepassing is) en voor de grootste energieverbruikers is een onderzoeksplicht geïntroduceerd. In 2023 hebben wij ons voorbereid op deze nieuwe taken en contact gelegd met relevante bedrijven om hen te informeren over wat van hen wordt verwacht en wat onze rol is.

Op 1 december 2023 was de deadline voor het indienen van rapportages voor zowel de nieuwe onderzoeksplicht, als voor de (al bestaande) informatieplicht. In januari 2024 had circa 50% van de verwachte bedrijven een rapportage informatieplicht ingediend, voor de onderzoeksplicht lag dat percentage op ongeveer 20%. Vanwege problemen met het landelijke systeem voor indienen van rapportages pakken we, op verzoek van het Rijk, het toezicht op deze rapportageverplichtingen in 2024 verder op.

Informatiegestuurd werken

Ook in 2023 zijn er flinke stappen vooruit gezet met het implementeren van informatiegestuurd werken in de organisatie. Er zijn verschillende projecten en activiteiten gestart met de focus op twee thema's;

1. **Verbeteren van de datakwaliteit:** Een goede datakwaliteit is de basis. Zonder goede datakwaliteit kunnen we geen goede informatie en inzichten creëren. In elk IGW-project is dit jaar daarom ook nadruk gelegd op het verbeteren van de kwaliteit van data. Binnen de verschillende projecten die vanuit IGW zijn gerealiseerd zijn zo ook de betreffende data verbeterd. Hierbij zijn we meerdere soorten gegevens gaan vastleggen en hebben we meerdere bronnen van buitenaf aangeboord om onze data te verrijken. Daarnaast draagt ook de uitrol van verschillende dataproducten bij aan het verbeteren van de kwaliteit van de data.

2. **Waardecreatie door middel van dataproducten:** Het gebruik van dataproducten zorgt ervoor dat we als organisatie ook de waarde van data gaan benutten. In 2023 zijn er diverse dataproducten opgeleverd die:
   - Besluitvorming op basis van data ondersteunen (zoals de ontwikkeling van het risicomodel ten behoeve van geprogrammeerd toezicht).
   - Het werken met data vergemakkelijken (zoals ontwikkeling van een planningstool asbest waarmee snel en accuraat inzicht wordt verkregen in de binnengekomen startmeldingen en bijbehorende risico's. Deze informatie wordt gebruikt om locaties te selecteren voor toezicht).
   - In een algeheel werkproces een efficiëntieslag hebben geboden (zoals de digitalisering van de diertabel, waarmee berekeningen geautomatiseerd worden uitgevoerd en die informatie over de vergunde en daadwerkelijk dieraantallen opslaat).

Samen Sterk in Brabant

Samen Sterk in Brabant (SSiB) is een provincie brede samenwerkingsvorm – onder formeel werkgeverschap van de ODBN – waarin gemeenten, provincie, terrein beherende organisaties, particuliere grondeigenaren, waterschappen en waterwinbedrijven participeren. De ODBN is faciliterend werkgever en ondersteunt de stuurgroep.
Samen met het netwerk wordt gewerkt aan een schoon, veilig en groen buitengebied.
SSiB handhaaft op zaken als stroperij, wildcrossen, afvaldumpingen, het overtreden van de toegangsbepalingen en werkt zoveel mogelijk informatiegestuurd.
SSiB heeft in 2023 deze werkzaamheden uitgevoerd binnen de bestaande budgetten. SSiB kent een eigen meerjarenprogramma en legt jaarlijks zowel financieel als inhoudelijk verantwoording af middels een eigen jaarverslag. Zie hiervoor **www.ssibbrabant.nl**.

Interbestuurlijk programma versterking VTH stelsel

Het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel is voortgevloeid uit de aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen. Deze constateerde dat het stelsel van omgevingsdiensten niet naar behoren functioneert. Dit was aanleiding voor het programma, dat als doel heeft: "het merkbaar verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving en het verminderen van de schade aan het milieu die vermeden had kunnen worden". Daarmee wordt gewerkt aan de verbetering van het stelsel van omgevingsdiensten. Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft middels een specifieke uitkering €600.000,- beschikbaar gesteld voor de ODBN om uitvoering te geven aan het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel.

Het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel is opgebouwd aan de hand van zes pijlers, zijnde:

1. Robuuste omgevingsdiensten
2. Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging
3. Informatievoorziening
4. Kennisinfrastructuur
5. Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving
6. Monitoring kwaliteit milieu toezicht.

De ontvangen middelen zijn o.a. ingezet voor de volgende activiteiten:

- Uitvoering te geven aan de uitkomsten en aanbevelingen van de externe visitatie. Daarom heeft de ODBN o.a. ingezet en zet de ODBN in op 1) het versterken van het projectmatig werken waarin de Plan-Do-Check-Act een prominente positie heeft gekregen, 2) de versterking van team innovatie en ontwikkeling, zodat de ODBN geëquipeerd is om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en 3) de verbetering van de datakwaliteit.
- De ODBN heeft deelgenomen aan de werkgroep pijler 1 om robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten op te stellen.
- Het geven van een ontwikkelimpuls aan het informatiegestuurd werken, in de vorm van het ontwikkelen van een risicomodel. Dit model wordt als integraal onderdeel opgenomen in het nog op te stellen uitvoerings- en handhavingskader, dat in 2024 wordt opgeleverd.

In de tweede helft van 2023 besloot het Ministerie van I&W om de specifieke uitkering voor de uitvoering van het Interbestuurlijke Programma Versterking VTH – met één jaar – te verlengen tot 1 januari 2025. Daarmee ontvangt de ODBN geen extra middelen, maar hebben we een extra jaar gekregen om de uitvoering van het programma te financieren met de reeds verkregen middelen vanuit de specifieke uitkering

Sanering verkeerslawaai

In 2023 zijn diverse activiteiten uitgevoerd voor het project Sanering Verkeerslawaai. Dit project wordt bekostigd uit de bestemmingsreserve ISV. Zo zijn onder andere het starten van een saneringsonderzoek naar vergeten woningen en het opstellen van het aanbestedingsdocument t.b.v. werving van een adviesbureau voor bouwtechnische onderzoeken betreffende geluidwering van de gevel van de saneringswoningen uitgevoerd.

Wat heeft het in 2023 gekost?

PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING NA WIJZIGING 2023	REKENING 2023
Inzet personeel	1.929	1.913	2.220	**2.237**
Inzet bedrijfsmiddelen	578	608	1.138	**1.438**
TOTAAL LASTEN	**2.506**	**2.521**	**3.358**	**3.675**
Collectieve taken	659	815	853	**853**
Samen Sterk in Brabant	2.484	2.502	2.520	**2.600**
Overige regionale programma's	191	168	548	**724**
TOTAAL BATEN	**3.334**	**3.485**	**3.921**	**4.177**
SALDO	**828**	**964**	**564**	**502**

Inhoud programma

De directie, staf en alle overige ondersteunende activiteiten ten behoeve van het primaire proces maken onderdeel uit van het 'programma bedrijfsvoering'. Het betreft taken met betrekking tot: personeel en inhuur van de ondersteunende processen en kosten gerelateerd aan het personeel, informatievoorziening, facilitaire en bestuurlijke kosten, financiën, administratie, organisatieontwikkeling en deskundigheid en huisvesting. In dit programma worden tevens de baten en lasten van de interne financiering en de algemene dekkingsmiddelen verantwoord. Hiermee is het een atypisch onderdeel van deze beleidsbegroting en het programmaplan.

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	01-07-2019	Open
Gemeenschappelijke regeling ODBN	01-01-2020	Open
Nota weerstandsvermogen en risicomanagement	16-12-2020	Open
Financiële verordening ODBN	01-01-2023	Open

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2023?

Arbeidsmarkt

Vanwege aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt had werving en selectie van nieuwe medewerkers veel aandacht in 2023. Gezien de vele nieuwe indiensttredingen blijken we nog steeds succesvol te zijn met onze wervingsacties. Daarnaast hebben we ingezet op behoud van bestaande medewerkers door het invoeren van een nieuwe gesprekcyclus die leidinggevenden en medewerkers handvatten geeft om zich meer te richten op de professionele en persoonlijke ontwikkeling. Ook de uitvoering van het opleidingsplan 2023 draagt bij aan de ontwikkeling van medewerkers en de organisatie. Speciale aandacht was er dit jaar voor de onderwerpen 'Veilige werkomgeving', 'Informatie veiligheid' en 'Integriteit'. Dit zijn concern brede prioriteiten die door alle medewerkers moeten worden gevolgd.

Prijsontwikkeling

In december 2022 werd een nieuwe cao vastgesteld inclusief een salarisverhoging van €240 en vervolgens 2%. Ook kwam er een extra bovenwettelijke verlofdag bij, van 6 naar 7 verlofdagen per jaar. Deze wijzigingen gingen in per 2 januari 2023 en hadden een dusdanige impact dat de begroting voor 2023 is aangepast en opnieuw werd vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Kwaliteitscriteria

Uit de grote inventarisatie van 2021 is gebleken dat we als organisatie voldeden aan de kwaliteitscriteria met onwikkelpunten. Uit de actualisatie van 2023 is gebleken dat we voldeden. Om blijvend te voldoen aan de kwaliteitscriteria is het project Borgen en Valideren van de Kwaliteitscriteria VTH gestart. Het doel van dit project is om:

- Inzicht te krijgen in de huidige status van deskundigheid van medewerkers,
- Acties uit te zetten die leiden tot het volledig voldoen van de medewerkers aan de kwaliteitscriteria,
- Een systeem te introduceren waarmee geborgd wordt dat ook in de toekomst aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan.

Daarnaast wordt er van dit momentum gebruik gemaakt om ook aan de slag te gaan met permanente her- en bijscholing. Met al deze maatregelen samen willen we de kwaliteitscriteria structureel inbedden in onze bedrijfsvoering.
In 2023 is de Europese aanbesteding van dit project voorbereid. In januari 2024 wordt de aanbesteding gepubliceerd waarbij de validatie en borging in 2024 gestart wordt.

Wat hebben we bereikt?

Indicatoren bedrijfsresultaat

Om een beeld te kunnen vormen over het bedrijfsmatig functioneren van de ODBN worden in onderstaande tabel de meest essentiële indicatoren gepresenteerd.

KPI'S ODBN (ALS BEDRIJF)					
KPI	NORM	REALISATIE			TOELICHTING
	2023	2021	2022	2023	
Productiviteit	1.399	-	-	1.415	Paragraaf 4.8
Declarabiliteit	1.316	1.383	1.323	1.297	Paragraaf 4.8
Gemiddeld uurtarief	€ 104,45	€ 96,82	€ 97,67	€ 105,44	Paragraaf 3.5
Ziekteverzuim	5,5%	5,8%	6,3%	5,9%	Paragraaf 2.3
Formatie overhead	22%-24%	23%	22,5%	22,7%	Paragraaf 2.3
Aandeel kosten overhead totaal	35%-37%	33,2%	29,6%	29,2%[1]	Paragraaf 3.4
Weerstandsratio	1,0 – 1,5	1,47%	0,83%	1,07	Paragraaf 2.1
Flexschil	15% - 20%	17,6%	22,5%	19,6%	Paragraaf 2.3

[1] *Dit percentage is in de presentatie gecorrigeerd voor een grote incidentele uitgave mbt de afrekening van de Attero claim die is doorbelast naar oud-RMB gemeenten.*

Net als in 2022 zien we dat de declarabiliteit in 2023 lager ligt dan de norm. Vooral het inwerken van nieuwe medewerkers en de verschuiving van declarabele uren naar productieve uren ervoor gezorgd dat de declarabiliteitsnorm van 1.309 uren niet zijn behaald. Daarentegen zien we dat we in 2023 met 1.415 meer productieve uren gemaakt hebben dan de norm van 1.399. Productieve uren zijn de uren die we besteden aan het bereiken van onze maatschappelijke doelstellingen, maar die we niet in rekening kunnen brengen bij een opdrachtgever. Voorbeelden hiervan zijn het bestuderen van rechterlijke uitspraken die impact hebben op onze uitvoering, maar ook inzet van de capaciteit van business intelligence om onze uitvoering te verbeteren.

Wat heeft het in 2023 gekost?

BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING NA WIJZIGING 2023	REKENING 2023
Personeel en inhuur	5.136	6.658	6.699	**5.945**
Opleiding en loopbaanbegeleiding	524	841	381	**463**
Dienstreizen & woon-werkverkeer	329	587	409	**413**
Overige personele kosten	339	295	470	**380**
Organisatie	172	197	215	**153**
Huisvesting	682	719	755	**679**
Kantoor	108	139	132	**100**
Informatisering/ automatisering	2.097	1.767	2.081	**2.182**
Vervoermiddelen	24	82	48	**47**
Extern onderzoek/ advies	177	232	170	**184**
Overige kosten	38	104	3.676	**3.582**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**9.627**	**11.621**	**15.034**	**14.128**
Onvoorzien	0	100	100	**0**
TOTAAL LASTEN	**9.627**	**11.721**	**15.134**	**14.128**
Rentebaten	0	0	770	**816**
Bijdrage personeel	203	0	214	**247**
Overige baten	19	0	3.526	**3.475**
TOTAAL BATEN	**222**	**0**	**4.510**	**4.539**
SALDO	**-9.405**	**-11.721**	**-10.625**	**-9.589**

2 Paragrafen

2.1 Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing

Algemeen
De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de omgevingsdienst. In deze paragraaf wordt weergegeven in welke mate de dienst in staat is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat daarvoor het bestaande beleid veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, is inzicht nodig in het beschikbare weerstandsvermogen en in de omvang en de achtergronden van de aanwezige risico's.

Inventarisatie weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst beschikt om de onverwachte financiële tegenvallers te dekken zonder het bestaande beleid aan te moeten passen. Voor de ODBN geldt dat de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd wordt door de Algemene reserve. Andere reserves worden niet meegenomen omdat deze door het Algemeen Bestuur voorzien zijn van een specifieke bestemming.

Risicobeheersing
De ODBN streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen door het treffen van beheersmaatregelen, de benodigde verzekeringen af te sluiten en/of buffers te vormen voor niet voorzienbare financiële tegenvallers. In het overzicht Reserves en Voorzieningen kunt u de diverse posten en hoogten van de bedragen lezen.

Berekening benodigde weerstandscapaciteit
Voor het berekenen van de benodigde weerstandscapaciteit gaat de ODBN uit van de mogelijke financiële impact na het nemen van beheersmaatregelen vermenigvuldigt met de kans dat het risico zich voordoet. Mocht het financiële effect van een risico een structurele impact op de begroting hebben, dan wordt de benodigde weerstandscapaciteit verdubbeld. Dit in de veronderstelling dat er maximaal 2 jaar nodig is om dit structurele effect in de begroting te verwerken.

Inventarisatie risico's

Nieuw risico
Niet halen declarabiliteit
In dit 'nieuwe' risico zijn een aantal risico's uit de vorige inventarisatie samengevoegd. De risico's 'Externe ontwikkelingen', 'Hoger ziekteverzuim', 'Krappe arbeidsmarkt' hebben allemaal hetzelfde gevolg namelijk een daling van de declarabiliteit van de organisatie. Wanneer de declarabiliteit niet gehaald wordt, ontstaat er een dekkingsprobleem in de begroting. Dit risico heeft een grote impact op het benodigde weerstandsvermogen. Het is het grootste financiële risico dat de ODBN definieert.

Gestegen risico's
Ontbreken Cao voor 2025
In de vorige risico-inventarisatie was een risico opgenomen voor het niet bekend zijn van de Cao voor het jaar X+1. Dit risico blijft in deze risico-inventarisatie bestaan aangezien er nog geen Cao is voor 2025. In de risicoberekening is uitgegaan van een totale impact op de loonsom die 1% hoger uitvalt dan de voorspellingen van het CPB. Door de grote omvang van de loonsom in onze begroting valt daarmee dit risico circa € 37.000,- hoger uit dan in de vorige risico-inventarisatie.

Niet-toegankelijke ICT-omgeving

We zien de complexiteit en digitale afhankelijkheid van de organisatie toenemen. Door de maatschappelijke relevantie van het werk van de Omgevingsdienst bestaat er ook de kans op een digitale aanval waardoor de dienstverlening van de organisatie plat komt te liggen. Jaarlijks wordt er veel aandacht besteed aan de digitale veiligheid en de vaardigheid van medewerkers. Doordat het risico op het platliggen als gevolg van een digitale aanval nu ook in het risico is meegenomen, is dit risico gestegen ten opzichte van voorgaande inventarisaties.

In afwijking van het beleid hebben we hier wel een afwijkende risico-inschatting opgenomen. Het beleid kent een inschatting van 25%, 50% of 75%. Op basis van de maatregelen die getroffen zijn is 25% een te grote kans met een onevenredig grote impact op de benodigde weerstandscapaciteit, daarom hier uitgegaan van een kans van 5%.

Verlaagde risico's

Onevenredige stijgende inhuur tarieven

Dit risico gaat over de stijging van de kosten voor externe inhuur die niet meer binnen de indexering van onze loonsom bekostigd kan worden. Vergeleken met het vorige peilmoment is de impact van dit risico verlaagd. In de begroting 2024 en 2025 zitten behoorlijke loonindexeringen opgenomen. Daarnaast zien we dat ondanks de krappe arbeidsmarkt het aantal bureaus dat zijn tarieven extra verhoogd omdat de vraag er is, beperkt is. Daarmee is de financiële impact van de risico verlaagd van € 200.000 naar € 69.000.

Onrust in de wereld leiden tot prijsstijgingen

Dit risico gaat over de snel stijgende kosten voor uitgaven in de bedrijfsvoering die niet opgevangen kunnen worden binnen de prijsindexering van de begroting. In de begroting 2024 en 2025 zijn de prijsindexeringen conform de voorspellingen van het CBS opgenomen. Daarmee verwachten we dat de impact van sterk stijgende prijzen beperkt kan worden.

Verdwenen risico's

Externe ontwikkelingen

Dit risico ging over de impact die externe ontwikkelingen op de organisatie hebben. Doordat wijzigingen van hogere overheidsorganen en uitspraken van rechtbanken zich snel opvolgden, wordt in de organisatie veel tijd besteed aan het monitoren en vertalen van deze ontwikkelingen naar de praktijk van de ODBN. Dit zijn uren die vaak niet gefactureerd kunnen worden bij een opdrachtgever. Daarmee verhoogde dit de druk op de declarabiliteit. Dit risico is in deze jaarrekening samengevoegd in het nieuwe risico 'Niet halen declarabiliteit'.

Hoger ziekteverzuim dan begroot

Bij het opstellen van de begroting gaan we uit van een verwacht ziekteverzuim percentage van 5,5%. Wanneer dit percentage hoger ligt, heeft dit invloed op de declarabiliteit van de organisatie. Daarom is dit risico samengevoegd in het nieuwe risico 'Niet halen declarabiliteit'.

Krapte op de arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt leidt er toe dat er meer wisselingen van personeel zijn dan we graag zouden willen zien. Tot nu toe lukt het over het algemeen nog steeds om de vacatures weer in te vullen. Wel zien we dat de mensen die we vinden vaak meer inwerktijd vragen om op vlieghoogte te brengen. Dit heeft impact op de declarabiliteit van de nieuwe medewerker, maar ook van collega's die inwerken. Dit risico is samengevoegd in het nieuwe risico 'Niet halen declarabiliteit'.

Uitstel invoering Omgevingswet

Het uitstellen van de Omgevingswet heeft invloed gehad op de beschikbare opleidingsuren en budgetten. Aangezien de Omgevingswet per 1 januari 2024 in werking is getreden lopen we geen risico op uitstel meer en is dit risico niet meer opgenomen in ons risicoprofiel.

Concept Cao

Bij het opstellen van de begroting 2024 was er nog geen definitieve Cao voor 2023. In de onderhandelingen tussen werkgevers en bonden was het verschil ook vrij groot. De impact die de nieuwe Cao op de begroting kon hebben was daarmee fors. Voor 2024 geldt dat er een nieuwe vastgestelde Cao is. Doordat we nu weten wat het effect van de Cao is, kan dit risico voor de begroting vervallen.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.

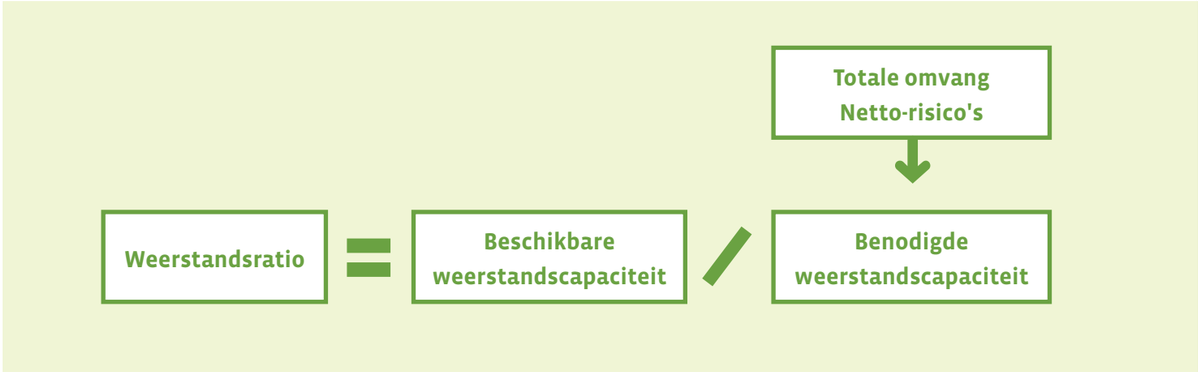

Opbouw van de weerstandsratio.

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2023	JAARREKENING 2023
Algemene reserve op 01-01	1.852.238	1.852.238
Risicoprofiel	1.446.000	1.735.000
WEERSTANDSRATIO	**1,28**	**1,07**

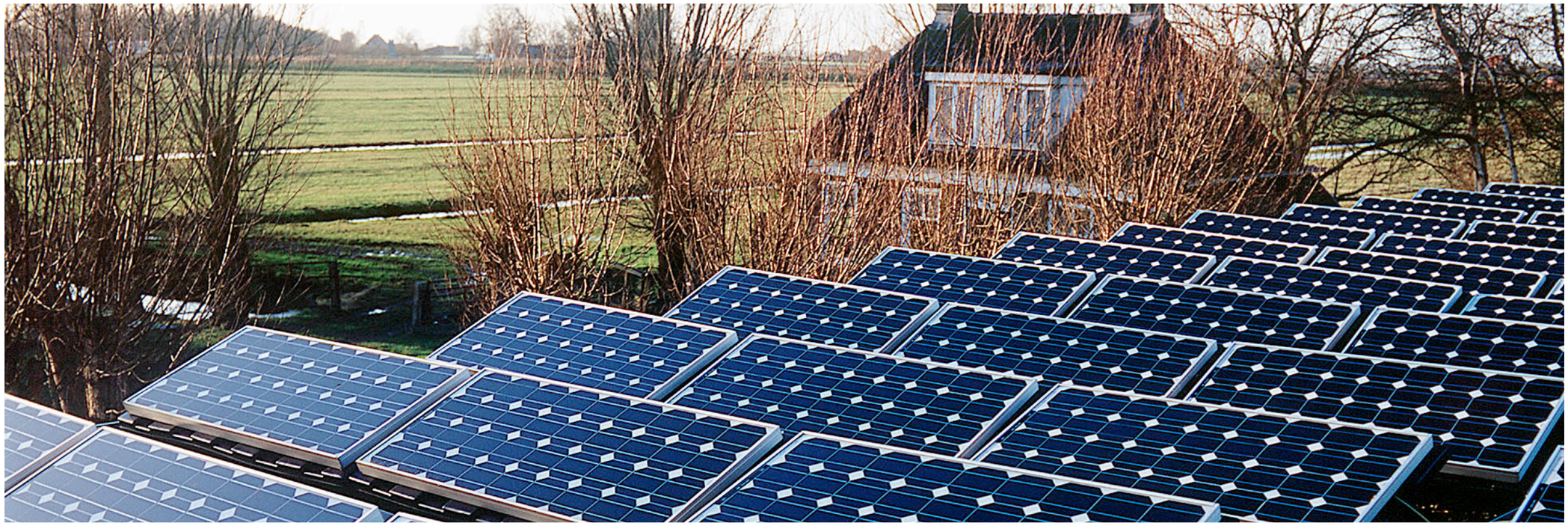

Financiële kengetallen

In onderstaande paragraaf zijn de financiële kengetallen opgenomen die op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten worden opgenomen. Kengetallen die voor de ODBN niet van toepassing zijn, zijn achterwege gelaten.

FINANCIËLE KENGETALLEN	VERLOOP FINANCIËLE KENGETALLEN		
	REKENING 2022	BEGROTING 2023	JAARREKENING 2023
Netto schuldquote	-27%	-25%	-22%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	-27%	-25%	-22%
Solvabiliteitsratio in %	45%	46%	43%
Structurele exploitatieruimte	2,4%	1,4%	5,1%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote:
De netto schuldquote geeft aan of de ODBN in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODBN ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager dit percentage is, hoe minder de schuldenlast op een organisatie drukt. De ODBN heeft geen langlopende leningen, alleen kortlopende openstaande crediteuren. Daarmee is er weinig druk op de exploitatieruimte voor het voldoen aan de schuldenverplichting en geeft het een indruk van de goede financiële uitgangspositie voor de ODBN.

Solvabiliteitsratio:
Deze ratio geeft weer in welke mate de ODBN in staat is op 'langere' termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit wordt berekend op basis van het eigen vermogen en de bezittingen van de ODBN. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de ODBN. Voor de ODBN geldt dat er geen langlopende schulden zijn. Bedrijfsmatig wordt een bedrijf als financieel gezond gezien, wanneer de solvabiliteit tussen de 25% en 40% ligt. De solvabiliteit van de ODBN in 2023 was 43%, daarmee geeft het een indruk van de goede financiële positie van de ODBN.

Structurele exploitatieruimte:
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, door structurele baten en structurele lasten te vergelijken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Met een structurele exploitatieruimte van 5,1% is zichtbaar dat de verhouding tussen de structurele lasten en de structurele dekking bij de ODBN op orde is.

Conclusie
Op basis van de financiële kengetallen is te stellen dat de financiële uitgangspositie van de ODBN als goed en stabiel te kwalificeren is.

2.2 Paragraaf Financiering

Algemeen

Bij de inwerkingtreding van de Wet Financiering decentrale overheden (FIDO) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening voorgeschreven. Met deze paragraaf wordt beoogd de transparantie van het treasurybeleid en -beheer te vergroten en meer inzicht te geven in de (financierings-)risico's en de beheersing daarvan.

In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Onder risico's worden in dit verband verstaan: renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en voor zover ter zake valutarisico's.

Renterisico

Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

De ODBN heeft op dit moment geen leningen met een looptijd van één jaar of langer. Hiermee voldoen wij automatisch aan de deze renterisico-norm. Ook geeft de huidige financieringspositie geen aanleiding om in de komende jaren langlopende geldleningen af te sluiten, zodat we in dat kader ook geen renterisico lopen. Ook voor de investeringen die we doen hebben we geen leningen nodig. Daarom worden er aan investeringen ook geen rente toegerekend.

Kasgeldlimiet

Bij de financiering van de activiteiten van de ODBN worden alle activiteiten als één geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als 'totaalfinanciering'. Hierdoor worden de rentekosten beperkt.

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2%, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de ODBN bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. Hieronder is deze staat volgens de laatst bekende gegevens ingevuld.

Voor het kasgeldlimiet volgen wij in samenspraak met de accountant, de definities van de Wet FIDO. In de definitie komen enkel en alleen bank, kas en aanverwante liquide middelen terug. Voor de vlottende schuld hanteert de wet FIDO het volgende: 1. de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van korter dan één jaar; 2. de schuld in rekening-courant; 3. de voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden, en; 4. de overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van een vaste schuld. De ODBN heeft om deze reden geen vlottende schulden volgens de definitie van de wet FIDO in de berekening voor het kasgeldlimiet.

KASGELDLIMIET			
UITVOERINGSREGELING FINANCIERING DECENTRALE OVERHEDEN	VLOTTENDE SCHULD	VLOTTENDE MIDDELEN	NETTO VLOTTENDE SCHULD OF OVERSCHOT
A. Gemiddeld vlottend overschot			
Ultimo 1e kwartaal	€ -	€ 15.714.326,68	€ -15.714.326,68
Ultimo 2e kwartaal	€ -	€ 14.981.868,45	€ -14.981.868,45
Ultimo 3e kwartaal	€ -	€ 27.432.125,30	€ -27.432.125,30
Ultimo 4e kwartaal	€ -	€ 34.491.787,82	€ -34.491.787,82
			€ -23.155.027,06
B. Berekening kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal			€ 36.780.011,09
Percentage regeling			8,20%
			€ 3.015.960,91
C. Ruimte kasgeldlimiet			
Gemiddeld vlottend overschot (A)			€ -23.155.027,06
Kasgeldlimiet (B)			€ 3.015.960,91
RUIMTE ONDER KASGELDLIMIET			**€ 26.170.987,97**

Renteresultaat treasury

	OMSCHRIJVING | BEDRAGEN IN € 1.000	BEDRAG
a	Externe rentelasten over korte en lange financiering	€ 0
b	Externe rentebaten	€ 816.000
	SALDO EXTERNE RENTELASTEN	**-/- € 816.000**
d	Interne eigen rente	€ 0
e	Toerekening rente via renteomslag	€ 0
	RENTERESULTAAT OP TAAKVELD TREASURY	**-/- € 816.000**

Rentebaten

De effecten van de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt zijn een nieuw fenomeen voor de ODBN. Jarenlang hadden we te maken met een relatief stabiele renteontwikkeling of zelfs een negatieve rente. In de loop van het jaar is de rente op het schatkistbankieren meermalen verhoogd tot nu 3,9%. Daarnaast is ons saldo op de schatkist ook gestegen door o.a. de reguliere maar ook onvoorziene bevoorschotting van de SPUK-uitkeringen. Ons saldo is opgelopen van 17 miljoen euro bij aanvang van het jaar, naar ruim 28 miljoen euro medio september tijdens het opstellen van de bestuursrapportage. Als gevolg van dit hoge saldo hebben wij in de bestuursrapportage gemeld dat we dit jaar circa € 770.000 aan rentebaten zouden gaan ontvangen. De rentebaten zijn nog verder opgelopen naar € 816.000.

Mens & organisatie (voorheen hrm)

Vanwege aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt had werving en selectie van nieuwe medewerkers veel aandacht in 2023. Gezien de vele nieuwe indiensttredingen blijken we nog steeds succesvol te zijn met onze wervingsacties. Daarnaast hebben we ingezet op behoud van bestaande medewerkers door het invoeren van een nieuwe gesprekcyclus die leidinggevenden en medewerkers handvatten geeft om zich meer te richten op de professionele en persoonlijke ontwikkeling. Ook de uitvoering van het opleidingsplan 2023 draagt bij aan de ontwikkeling van medewerkers en de organisatie. Speciale aandacht was er dit jaar voor de onderwerpen 'Veilige werkomgeving', 'Informatie veiligheid' en 'Integriteit'.

CAO-ontwikkelingen
In december 2022 werd een nieuwe cao vastgesteld inclusief een salarisverhoging van €240 en vervolgens 2%. Ook kwam er een extra bovenwettelijke verlofdag bij, van 6 naar 7 verlofdagen per jaar. Deze wijzigingen gingen in per 2 januari 2023 en hadden een dusdanige impact dat de begroting voor 2023 is aangepast en opnieuw werd vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Ziekte verzuim
Het verzuimpercentage in 2023 is gedaald naar 5,9%. Dit is een daling van 0,4% ten opzichte van 2022. Uit de jaarlijkse evaluatie blijkt dat de procesverbeteringen die we met onze arbodienst (Coverz) afgesproken hebben hun vruchten afwerpen in 2023.

In 2023 hebben we verdere stappen gezet om verzuim preventief aan te pakken door het aanbieden van een Preventief Medisch Onderzoek (PMO). Dit onderzoek geeft medewerkers inzicht in leefstijl en gezondheid. Deelname was vrijwillig en de individuele uitkomsten zijn alleen voor de medewerker inzichtelijk. Wel zijn de geaggregeerde gegevens beschikbaar zodat we ons beleid kunnen verbeteren.

Formatieomvang
De gemiddelde bezetting in 2023 bedroeg 280,03 fte (2022: 296,7), waarvan 48,5 fte (2022: 66,7) werd ingehuurd. Daarmee was de flexschil 17,3% (2022: 22,5%).
Binnen de overhead was de gemiddelde bezetting in 2023 63,45 fte, daarmee komt het percentage overhead formatie op 22,7%.

Planning en control

In 2023 is een andere P&C-cyclus doorlopen dan gewoonlijk gehanteerd wordt. Doordat de nieuwe Cao 2023 een grote financiële impact had, werd het noodzakelijk om de begroting 2023 te herzien. Deze herziene begroting is begin april 2023, tegelijkertijd met de ontwerpbegroting 2024, voor zienswijze aangeboden aan de raden en staten. Net voor het zomerreces is de herziene begroting vastgesteld in het Algemeen Bestuur.

Door het verschijnen van een herziene begroting is er gekozen om geen 1e bestuursrapportage te maken. De belangrijkste mutaties die in de bestuursrapportage verantwoord zouden worden, zijn verwerkt in de herziene begroting. De bestuursrapportage die in oktober gepresenteerd is, is daarmee de enige voortgangsrapportage die in 2023 verschenen is.
Voor 2024 verwachten we volgens de reguliere cyclus te rapporteren.

Rechtmatigheidsverantwoording

In 2023 is het eerste jaar dat de controle op de rechtmatigheid door het Dagelijks Bestuur gedaan wordt. In voorgaande jaarrekening was het de accountant die de controles daarop uitvoerde. Om deze wijziging in gang te zetten zijn medio 2023 diverse documenten en een eerste rapportage aan het Dagelijks Bestuur aangeboden.

Dit eerste jaar is een jaar van uitvinden en proberen. De komende jaren worden gebruikt om het systeem van rechtmatigheidsverantwoording verder te ontwikkelen en te professionaliseren. Hieronder worden de bevindingen rechtmatigheidsverantwoording vermeld. De daadwerkelijke verklaring van het bestuur is in hoofdstuk 6 opgenomen

Verbeterpunten rechtmatigheidsverantwoording

Vanuit de bevindingen zijn er 3 concrete verbeterpunten te benoemen die in 2024 opgepakt gaan worden.

1. **Verwerken besluitvorming in begrotingswijzigingen**
   In 2023 zijn op een aantal onderdelen overschrijdingen en onderschrijdingen gemeld aan het bestuur. Deze besluiten hebben op een aantal onderdelen niet geleid tot het formeel wijzigen van de begroting. In de jaarrekening ontstaan daardoor afwijkingen die toegelicht dienen te worden. Bovendien moet beargumenteerd worden waarom deze afwijkingen niet leiden tot een onrechtmatigheid.
   Ten behoeve van de transparantie zou de organisatie in de toekomst kunnen besluiten om wijzigingen die aangekondigd zijn alsnog als formele besluitvorming op te voeren en daarmee te verwerken in de begroting. Daarmee wordt een aansluiting gerealiseerd tussen de voorstellen en de formele besluitvormingen.

2. **Overschrijdingen batenkant**
   In de jaarrekening 2023 zijn op één onderdeel meer baten ontvangen dan was begroot. Deels is dit ontstaan door het toekennen van een subsidie na de bestuursrapportage, deels door meer inzet op de projecten bekostigd uit de specifieke uitkeringen. Dit heeft geleid tot een overschrijding van de baten. Dit terwijl er op deze onderdelen ook meer werk verzet is. Doordat in onze financiële verordening is opgenomen dat overschrijdingen op lasten en baten onrechtmatig zijn, telt deze nu mee als onrechtmatigheid in de jaarrekening. Vanuit de kadernota Rechtmatigheid hoeven overschrijdingen aan de batenkant niet aangemerkt te worden als onrechtmatig. De ODBN is hiermee dus strenger dan nodig is. Voorstel is dan ook om de financiële verordening op dit punt aan te passen.

3. **Documentatie inkopen onder de Europese aanbestedingsgrens**
   In de Kadernota 2023 is opgenomen dat indien de normen uit de Gids Proportionaliteit veelvuldig niet nageleefd worden of slecht gedocumenteerd en/of gemotiveerd zijn, dan moet het Dagelijks Bestuur hierover rapporteren via de paragraaf bedrijfsvoering. We zien binnen de organisatie dat voor opdrachten onder de Europese drempel de afweging om te kiezen voor bepaalde inkoopprocedures niet altijd eenduidig gedocumenteerd zijn. Het gaat daarbij vooral om keuzes bij het inhuren van externe expertise voor de organisatie. Daardoor is niet altijd te controleren of aan de beginselen van de Gids Proportionaliteit voldaan is.
   Momenteel is het interne inkoopbeleid verouderd en praktisch complex. Het beleid moet vernieuwd worden. Dit traject is gestart in samenwerking met de Bizob. Na het vaststellen van het nieuwe inkoopbeleid, volgt implementatie in de organisatie. Deze werkzaamheden zullen vooral plaatsvinden in 2024.
   Voor komende trajecten is zal de motivatie rondom het inhuren van expertise duidelijker vastgelegd worden.

Klachtenafhandeling

Er zijn in 2023 een viertal externe klachten over bejegening door medewerkers geregistreerd door de klachtencoördinator. Eén klacht is tot genoegen van de klager opgelost na een telefoontje van de verantwoordelijk manager. Twee andere klachten zijn na onderzoek (en in één geval na advies van de Directie Toezichthouder Buitengewoon Opsporingsambtenaren) ongegrond verklaard. Eén klacht is ingetrokken na terugkoppeling van het feitenrelaas van de organisatie richting klager. Er zijn in 2023 geen klachten in behandeling genomen door de Nationale ombudsman.

Informatisering en automatisering

Het jaar 2023 heeft grotendeels in het teken gestaan van de implementatie van de Omgevingswet. De technische koppeling met het DSO was al gerealiseerd, afgelopen jaar is volop ingezet op de functionele werking daarvan in samenwerking met ketenpartners. Daarnaast is het VTH-systeem verder ingericht en in gebruik genomen met het oog op de komst van de Omgevingswet.
In 2023 hebben we de noodzakelijke, voortdurende aandacht voor informatiebeveiliging geborgd door een aantal verdere verbeteringen door te voeren:

a. Het opstellen van een continuïteitsplan om beter te zijn voorbereid en te kunnen anticiperen op ingrijpende verstoringen in de informatievoorziening;
b. Het treffen van technische maatregelen die het algemene beveiligingsniveau verhogen;
c. Het treffen van organisatorische maatregelen voor processen waarbij gegevens extra zwaar dienen te worden beveiligd.

Informatiegestuurd werken

In het kader van informatiegestuurd werken is de samenwerking tussen de teams I&O (Innovatie en Ontwikkeling) en BI (Business Intelligence) geïntensiveerd en geformaliseerd.
Dat heeft geleid tot diverse belangrijke opleveringen. Grofweg zijn deze opleveringen in drie categorieën te verdelen; beleidsinformatie, (externe) verantwoordingsinformatie en sturingsinformatie. Deze worden allen ontwikkeld in de tool PowerBI en zijn gecentraliseerd beschikbaar in onze dashboard omgeving.

Deze dashboards leiden tot efficiencyslagen in ons VTH-proces en hierdoor worden management en directie gefaciliteerd over organisatorische/managerial zaken rondom de Omgevingswet.

2.4 Paragraaf Wet open overheid

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) is ingegaan op 1 mei 2022 en legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft stimuleren van de openbaarheid. De wet vereist o.a. dat in begroting en jaarrekening wordt aangegeven hoe omgegaan wordt met de bepalingen uit de Woo. Daarmee wordt inzicht gegeven over de opgave waar we als ODBN voor staan. In 2022 zijn de rollen van de Woo-contactfunctionaris en een projectleider Woo belegd.

De Wet Open Overheid kent een viertal belangrijke aspecten:

1. De verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo contactfunctionaris aan te wijzen.
2. Verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking.
3. Verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking.
4. Het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding.

Woo contactfunctionaris

Per juli 2022 hebben wij deze rol ingevuld door het aanwijzen van een Woo contactfunctionaris. Op deze wijze hebben we voldaan aan de wettelijke verplichting.

Passieve openbaarmaking

De Wet open overheid is de opvolger van de Wet openbaarheid van Bestuur (Wob). De Woo kent op dit gebied de nodige veranderingen ten opzichte van de Wob, onder meer is de toegestane doorlooptijd voor het beantwoorden van Woo-verzoeken aangepast. Deze aanpassingen zijn doorgevoerd in onze processen. De ODBN ontving in 2023 1 Woo-verzoek. Dat werd ook in 2023 afgehandeld, net buiten de wettelijke beslistermijn.

We merken op dat Woo-verzoeken die wij in mandaat afhandelen namens onze deelnemers in dit jaarverslag buiten beschouwing blijven. Voor die Woo-verzoeken geldt namelijk dat niet het Dagelijks Bestuur van de ODBN het bevoegde bestuursorgaan is, maar het college van de deelnemer namens wie wij dit Woo-verzoek hebben afgehandeld.

Actieve openbaarmaking

De Woo stelt de verplichting om elf benoemde informatiecategorieën actief te publiceren op een zelf te bepalen platform dat wel publiekelijk toegankelijk moet zijn. Deze verplichting geldt niet voor alle elf categorieën tegelijk. De categorieën die in 2023 actief gepubliceerd moesten worden door de ODBN zijn:

- Wetten en andere algemeen verbindende voorschriften;
- Overige besluiten van algemene strekking;
- Vergaderstukken bestuur;
- Inzicht in organisatie (werkwijze, taken en bevoegdheden);
- Bereikbaarheid van de organisatie;
- Convenanten;
- Woo-verzoeken, - besluiten en verstrekte informatie;

In 2023 zijn de bovenstaande informatiecategorieën actief openbaar gemaakt, voor zover relevant. Dit gebeurde via de eigen website of via www.officiëlebekendmakingen.nl. Woo-verzoeken worden gepubliceerd op onze website en tevens via www.overheid.nl (de Woo-index) ontsloten.

De Woo verplicht overheidsorganisaties maatregelen te treffen ten behoeve van het duurzaam toegankelijk maken van digitale documenten. Dit is een continu aandachtspunt binnen de ODBN en onderdeel van de reguliere visie, beleidskeuzes en activiteiten. We maken daarbij gebruik van de instrumenten uit het VNG-programma 'Grip op informatie'.

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de ODBN een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang

Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang

Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

De ODBN is per 1 juli 2019 aangesloten bij het Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant (Bizob). Daarmee is Bizob, volgens de letter van de wet, de enige officiële verbonden partij van de ODBN. In onderstaande overzicht wordt nader ingegaan op de verbonden partij "Bizob".

PROGRAMMA 3 | BEDRIJFSVOERING 1. STICHTING BUREAU INKOOP EN AANBESTEDING ZUIDOOST-BRABANT	
Publiek Belang	Inkoopuitgaven maken een zeer groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen organisaties hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.
Partijen	Diverse gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen
Bestuurlijk belang	Een bestuurslid van de ODBN wordt aangewezen om ODBN te vertegenwoordigen in de vergadering van aangeslotenen van BIZOB.
Financieel belang	De ODBN draagt jaarlijks bij aan de exploitatie van Bizob via een bedrag per afgenomen dag. De bijdrage voor 2023 was geraamd op € 64.827,-.
Financiële informatie	**Eigen vermogen:** per 1-1-2022 € 1.405.075,64 per 31-12-2022 € 976.745 (inclusief resultaat 2022) **Vreemd vermogen:** per 1-1-2022: € 1.139.796,54 per 31-12-2022: € 1.209.552,08 **Resultaat 2022:** € 613.915,05
Eventuele risico's	Niet van toepassing

In bovenstaande tabel zijn de cijfers over 2022 opgenomen. De gegevens over 2023 zijn nog niet bekend.

Daarnaast kent de ODBN de volgende organisaties waarmee een intensieve samenwerkingsrelatie wordt onderhouden:

- De deelnemers van ODBN: de 10 gemeenten (Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxtel, Gemeente Maashorst, Gemeente Meierijstad, Gemeente Land van Cuijk, Gemeente Oss, Gemeente 's-Hertogenbosch, Gemeente Sint-Michielsgestel en Gemeente Vught) in de regio Noordoost-Brabant en de provincie Brabant.
- De twee collega-omgevingsdiensten die actief zijn binnen Noord-Brabant; de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).
- De samenwerkingspartners in het kader van Samen Sterk in Brabant (SSiB); te weten Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabant Landschap, Brabant Water, Evides, Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel, Waterschap Brabantse Delta en Waterschap Rivierenland.
- Omgevingsdienst NL, dit is de vereniging van de omgevingsdiensten in Nederland. Voor het lidmaatschap wordt een contributie betaald, er wordt expertise ingewonnen bij de ODNL maar ook expertise geleverd, tevens zijn er projecten die voor de ODNL uitgevoerd worden. Verder lopen een aantal subsidiestromen via Omgevingsdienst NL naar de omgevingsdiensten.

2.6 Niet van toepassing zijnde paragrafen

Voor de ODBN zijn de onderstaande, in de het BBV voorgeschreven, paragrafen niet van toepassing:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Grondbeleid.

II Jaarrekening 2023

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

3 Overzicht

De balans met toelichting geeft informatie over de omvang en samenstelling van het vermogen (verschil tussen bezittingen en schulden) van de ODBN aan het einde van dit boekjaar en de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden gedurende het jaar. De bezittingen en de vorderingen worden weergeven aan de activa zijde van de balans, die bestaat uit vaste en vlotte activa. Aan de passivazijde van de balans staan de schulden en het eigen vermogen.

3.1 Balans per 31 december 2023

Opgestelde balans voor resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur.

ACTIVA | BEDRAGEN IN € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	**1.246**	**1.494**
Investeringen met economisch nut	1.246	1.494
TOTAAL VASTE ACTIVA	**1.246**	**1.494**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	**20.102**	**18.318**
Vorderingen op openbare lichamen	585	619
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	19.514	17.699
Overige vorderingen	3	0
Liquide middelen	**107**	**104**
Banksaldi	107	104
Overlopende activa	**136**	**45**
Nog te ontvangen bedragen	1	17
Vooruitbetaalde bedragen	134	28
Te verrekenen bedragen	0	0
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**20.345**	**18.467**
TOTAAL GENERAAL	**21.591**	**19.961**

Op de activazijde van de balans zijn er een aantal zaken die eruit springen. Er is in 2023 een hoog batig saldo op onze schatkist, wat is veroorzaakt door bevoorschottingen naar aanleiding van verschillende SPUK regelingen. Hierdoor is er tevens een hoge rentebate. Daarnaast is er voor € 134.000 aan facturen die betaald zijn in het huidige boekjaar, die echter betrekking hebben op het volgende boekjaar 2024.

VASTE PASSIVA | BEDRAGEN IN € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	**9.262**	**9.040**
Algemene reserves	1.852	1.852
Bestemmingsreserves	6.418	6.200
Rekening resultaat	992	988
Voorzieningen	**6.683**	**5.352**
Langlopende schulden	**0**	**0**
Onderhandse leningen BWS	0	0
TOTAAL VASTE PASSIVA	**15.945**	**14.392**
VLOTTENDE PASSIVA		
Kortlopende schulden	**3.713**	**3.079**
Overige schulden (Crediteuren)	3.713	2.544
Overige schulden (rekening couranten)	0	530
Tussenrekeningen Salarissen	0	5
Overlopende passiva	**1.934**	**2.489**
Verplichtingen	930	1.804
Vooruit ontvangen bedragen EU en NL overheidslichamen	1.004	685
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**5.646**	**5.568**
TOTAAL GENERAAL	**21.591**	**19.961**

Op de passiva zijde van de balans is er in vergelijking met het vorige boekjaar een stijging te zien in zowel bestemmingsreserves als in de voorzieningen. Er is in 2023 een nieuwe reserve incidentele projecten gevormd, wat als dekking dient voor projecten die jaaroverstijgend zijn. Daarnaast is er een nieuwe voorziening bovenwettelijk verlof gevormd en heeft er een grote storting plaatsgevonden in de voorziening Voorste Heide.

3.2 Baten en lasten

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2022	BEGROTING 2023	BIJGESTELDE BEGROTING 2023	REKENING 2023
LASTEN				
Individuele dienstverlening	16.929	16.972	18.933	**18.611**
Regionale dienstverlening	2.506	2.521	3.358	**3.675**
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**19.436**	**19.493**	**22.291**	**22.286**
Bedrijfsvoering	9.627	11.621	15.034	**14.128**
Onvoorzien	0	100	100	**0**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**9.627**	**11.721**	**15.134**	**14.128**
TOTAAL LASTEN EXPLOITATIE	**29.063**	**31.214**	**37.425**	**36.414**

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2022	BEGROTING 2023	HERZIENE BEGROTING 2023	REKENING 2023
BATEN				
Individuele dienstverlening	24.419	27.771	29.832	**27.921**
Regionale dienstverlening	3.334	3.485	3.921	**4.177**
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**27.753**	**31.256**	**33.753**	**32.098**
Bedrijfsvoering	222	0	4.510	**4.539**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**222**	**0**	**4.510**	**4.539**
TOTAAL BATEN EXPLOITATIE	**27.975**	**31.256**	**38.263**	**36.636**

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2022	BEGROTING 2023	HERZIENE BEGROTING 2023	REKENING 2023
Totale lasten exploitatie	29.063	31.214	37.425	**36.414**
Totale baten exploitatie	27.975	31.256	38.263	**36.636**
RESULTAAT VOOR MUTATIES RESERVES	**-1.089**	**42**	**838**	**222**
Onttrekking aan reserves	2.234	0	1.257	**1.136**
Storting in reserves	159	0	0	**366**
RESULTAAT NA MUTATIES RESERVES	**988**	**42**	**2.094**	**992**

3.3 Recapitulatie resultaat

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING NA WIJZIGING 2023	REKENING 2023	VERSCHIL	
Totale lasten	29.063	31.214	37.425	36.414	1.011	V
Totale baten	27.976	31.256	38.263	36.636	-1.626	N
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**-1.088**	**42**	**838**	**222**	**-616**	**V**
Storting in reserves	159	0	0	366	-121	V
Onttrekking uit reserves	2.234	0	1.257	1.136	-366	N
RESULTAAT VÓÓR BELASTING	**988**	**42**	**2.094**	**992**	**-1.102**	**N**
Vennootschapsbelasting (n.v.t.)	0	0	0	0	0	
RESULTAAT NA BELASTING	**988**	**42**	**2.094**	**992**	**-1.102**	**N**

Het resultaat van de jaarrekening 2023 sluit met een positief incidenteel saldo van € 992.000. Dit betreft het saldo van alle baten en lasten, inclusief mutaties reserves en budgetoverhevelingen die al zijn vermeld in de jaarrekening 2023. Het verschil in resultaat in vergelijking met de begroting na wijziging, heeft te maken met een hoge storting in de voorzieningen Voorste Heide en het bovenwettelijk verlof, die ten laste vallen van het rekeningresultaat.

3.4 Onderverdeling lasten naar overhead en programma's

TOTAAL LASTEN BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2022	BEGROTING 2023	HERZIENE BEGROTING 2023	REKENING 2023		
				TOTAAL	PROGRAMMA'S	BEDRIJFS VOERING
Personeel en inhuur	22.420	25.413	26.734	**25.280**	19.344	5.936
Opleiding en loopbaanbegeleiding	570	904	451	**542**	422	120
Dienstreizen & woon-werkverkeer	329	587	409	**413**	322	92
Overige personele kosten	389	320	497	**426**	331	94
Organisatie	172	197	215	**153**	119	34
Huisvesting	682	709	755	**679**	0	679
Kantoor	108	149	132	**100**	0	100
Informatisering/ automatisering	2.097	1.767	2.081	**2.182**	0	2.182
Vervoermiddelen	162	254	240	**223**	175	47
Extern onderzoek/ advies	177	232	170	**184**	0	184
Overige kosten	1.954	582	5.642	**6.224**	2.642	3.582
SUBTOTAAL	**29.061**	**31.114**	**37.325**	**36.406**	**23.356**	**13.050**
Onvoorzien	0	100	100	**0**	0	0
TOTAAL LASTEN	**29.061**	**31.214**	**37.425**	**36.406**	**23.356**	**13.050**

Om het algemeen bestuur meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie, is vanaf 2017 in het Besluit Begroting en Verantwoording verplicht om de overhead apart te verantwoorden en niet meer als integrale kostprijs op te nemen in de programma's.

In bovenstaande tabel wordt de onderbouwing gegeven van onze overhead. Hiermee komen de overhead kosten uit op 35,8% van de totale kosten. Dit percentage valt zo hoog uit door de hoge bevoorschotting die de ODBN gedaan heeft voor de oud RMB-leden in het kader van het vonnis in de zaak tegen afvalverwerker Attero. Dit geld is ook door de ODBN weer ontvangen, daarmee voor de ODBN zelf budgettair neutraal. Wanneer deze grote uitgave buiten beschouwing gelaten wordt, dan komt het percentage uit op 29,2%. Zoals opgenomen in tabel 'KPi's' programma bedrijfsvoering.

3.5 Tarief op basis van nacalculatie

De begroting 2023 is opgesteld met een gemiddeld tarief van € 108,87, waarvan € 37,84 voor de overhead bestemd was. Nu de jaarrekening 2023 afgerond is, kunnen we het nacalculatorisch tarief bepalen.

BEREKENING UURTARIEF 2023	PROGRAMMA'S	OVERHEAD	TOTAAL
Totaal lasten	23.355.808	13.050.320	36.406.128
Resultaat	772.041	219.653	
Lasten niet gedekt door uren	1.761.433	5.140.215	
TOTAAL LASTEN TE DEKKEN VIA TARIEVEN	**22.366.673**	**8.129.757**	
Gerealiseerde declarabele uren	289.222	289.222	
GEMIDDELD TARIEF 2023	**€ 77,33**	**€ 28,11**	**€ 105,44**

Op basis van het nacalculatorisch tarief komt het aandeel overhead uit op 26,7%. Dit is lager dan de KPI die gehanteerd wordt. Echter dit percentage geeft een vertekend beeld door een hoge bijdrage van oud-RMB gemeenten voor de claim Attero en de rentebaten die in de overhead verantwoord zijn.

4.1 Waarderingsgrondslagen jaarrekening

Algemeen

Wet- en regelgeving
De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten' (BBV).

Waardering van activa en passiva
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten.

Activa

Vaste activa
De activa zijn onder te verdelen in immateriële, materiële en financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa
De ODBN bezit geen immateriële vaste activa.

Materiële vaste Activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In het jaar na afronden van de investering wordt de afschrijving gestart. In basis wordt afgeschreven naar een restwaarde van € 0,-.
Voor het volledige afschrijvingsbeleid wordt doorverwezen naar de financiële verordening 2023.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd:

TYPE ACTIVA	AFSCHRIJVINGSTERMIJN
Voorzieningen aan gebouwen	10 jaar
Kantoormeubilair	10 jaar
ICT-hardware	5 jaar
Aanschaf laptops	3 jaar
Aanschaf telefoons	3 jaar

De volgende investeringen hebben in 2023 plaatsgevonden:

NAAM KREDIET	OORSPRONKELIJK KREDIET	OPENSTAAND KREDIET 2023	REALISATIE 2023	RESTANT 2023	AFSLUITEN OF OVERHEVELEN?
Aanschaf laptops 2023	25.000	22.000	21.701	299	afsluiten
Aanschaf telefoons 2023	12.000	53.000	48.617	4.383	afsluiten
Aanschaf Mobiele vergadersystemen		40.000	36.450	3.550	afsluiten
TOTAAL INVESTERINGEN	**37.000**	**115.000**	**106.768**	**8.232**	

Financiële vaste activa
De ODBN bezit geen financiële vaste activa.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa
Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen.
Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder

waardeverminderingsverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.'

Vlottende activa

De vlottende activa zijn onder te verdelen in, uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa. De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Uitzettingen met een looptijd < 1jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de voorziening voor dubieuze debiteuren.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Vaste activa

De vaste passiva zijn eigen vermogen, voorzieningen, en langlopende schulden (met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer). Vaste passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorafgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Voor zover het Algemeen Bestuur gedurende het jaar besluiten over reserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de effecten van de besluiten van het Algemeen Bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd (rekening resultaat).

Voorzieningen

Het vormen van voorzieningen is vastgelegd in het BBV artikel 44. Voor de ODBN geldt dat voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten. Onder de voorzieningen vallen ook middelen die van derden verkregen zijn die specifiek besteed moeten worden. Voorschotbedragen vallen hier niet onder. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde conform BBV. Uitzondering hierop is de Voorziening Voorste Heide, deze is gewaardeerd tegen contante waarde, eveneens conform BBV. .

Langlopende schulden

Langlopende schulden hebben een rente typische looptijd van een jaar of langer. Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De ODBN heeft geen "eigen" langlopende schulden.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar en overlopende passiva opgenomen.

Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar

Hieronder worden overige schulden verantwoord, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De posten opgenomen onder overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. In de presentatie van de baten en lasten wordt voldaan aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording. Door gewijzigde regelgeving wordt de overhead vanaf 2017 apart in beeld gebracht onder hoofdstuk bedrijfsvoering. De overhead is bepaald op basis van de notitie overhead van het BBV.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van de aan de jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

4.2 Toelichting op de balans per 31 december

In deze paragraaf wordt op alle onderdelen van de balans de toelichting gegeven.

4.2.1 Activa

Materiële vaste activa **€ 1.246.102**

In onderstaande tabel is het verloop van de materiële vaste activa weergegeven, onderverdeeld naar de verplicht voorgeschreven hoofdgroepen. Binnen de administratie van de ODBN is een gedetailleerdere specificatie van de betreffende materiële activa aanwezig.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	STAND PER 31-12-2022	VERMEER-DERING 2023	VERMINDE-RING 2023	AFSCHRIJ-VING IN 2023	BOEK-WAARDE 31-12-2023
Bedrijfsgebouwen	523	0		65	457
Inrichting en inventaris kantoorgebouwen	562	0		83	479
Automatisering	409	107		206	310
Vervoermiddelen	0	0		0	0
TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA	**1.494**	**107**	**0**	**354**	**1.246**

In 2023 zijn voor bovenstaande activa geen bijdragen van derden ontvangen. Ook hebben er geen duurzame waardeverminderingen plaatsgevonden.

Uitzettingen korter dan één jaar **€ 20.102.298**

Deze post is als volgt samengesteld.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEK-WAARDE 31-12-2022	STAND PER 31-12-2023	VOOR-ZIENING ONINBAAR	BOEK-WAARDE 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	619	625	40	585
Overige vorderingen	0	3	0	3
Rekening-courant verhoudingen met het Rijk	17.699	19.514		19.514
TOTAAL UITZETTINGEN	**18.318**	**20.142**	**40**	**20.102**

Vorderingen op openbare lichamen

De totale omvang van de nog te vorderen bedragen bedraagt ultimo 2023 nog € 585.000. Het gaat hier vooral om de nog openstaande eindafrekeningen over het jaar 2023. Voor de voorzichtigheid hebben we een voorziening dubieuze debiteuren opgenomen van € 40.000. Deze voorziening is daarmee iets lager dan in 2022.

Rekening-courant verhoudingen met het Rijk

Onder de rekening-courant verhouding met het Rijk wordt begrepen het saldo als gevolg van het schatkistbankieren. Op grond van de regeling 'Schatkistbankieren decentrale overheden' is de ODBN verplicht om hieraan deel te nemen. Dit heeft gevolg dat een groot deel van het saldo van de bankrekeningen van de ODBN afgeroomd tot een vastgesteld drempelbedrag.

Drempelbedrag

Alle overtollige middelen dienen in de schatkist te worden aangehouden. Een uitzondering is het drempelbedrag, het maximumbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. De hoogte van dit drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de organisatie. In 2023 bedroeg het drempelbedrag voor de ODBN € 1.000.000,-

BEREKENING BENUTTING DREMPELBEDRAG SCHATKISTBANKIEREN BEDRAGEN IN € 1.000					
		VERSLAGJAAR	2023		
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Q 1	Q 2	Q 3	Q 4
(2)	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	209	634	300	172
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	791	366	700	828
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) BEREKENING DREMPELBEDRAG					
		VERSLAGJAAR	2023		
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	36.780			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	36.780			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.000			

(2) BEREKENING KWARTAALCIJFER OP DAGBASIS BUITEN 'S RIJKS SCHATKIST AANGEHOUDEN MIDDELEN					
		Q 1	Q 2	Q 3	Q 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	18.853	57.726	27.577	15.793
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	209	634	300	172

Schatkistbankieren

Onder rekening-courant verhouding met het Rijk wordt begrepen het saldo als gevolg van het schatkistbankieren. Op grond van de regeling 'schatkistbankieren decentrale overheden' is de ODBN verplicht hieraan deel te nemen. Dit heeft tot gevolg dat alle saldi van de ODBN geregistreerde bankrekeningen worden afgeroomd tot een vastgesteld drempelbedrag.

Drempelbedrag

Alle overtollige middelen dienen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Een daarvan is het drempelbedrag. Dat is het maximumbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Dit drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de organisatie en bedroeg in 2023 € 1.000.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2023 zijn er een aantal dagen geweest dat het saldo van de lopende rekening hoger was dan het drempelbedrag. Deze hebben niet geleid tot een overschrijding van het gemiddelde drempelbedrag.

Liquide middelen **€ 106.676**

Deze post bestaat uit het totaal van de middelen op de 2 lopende rekeningen bij de Rabobank en de nieuwe rekening bij de BNG.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2022	STAND PER 31-12-2023
Rabobank	104	107
BNG	0	0
TOTAAL UITZETTINGEN	**104**	**107**

De middelen op de lopende rekeningen bij de BNG en de Rabobank zijn vrij te besteden.

Overlopende activa **€ 135.666**

Deze post bestaat vooral uit facturen die van toepassing zijn op het boekjaar 2024.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2022	STAND PER 31-12-2023
Nog te ontvangen bedragen	17	1
Vooruitbetaalde bedragen	28	134
Ter verrekenen bedragen	0	0
TOTAAL OVERLOPENDE ACTIVA	**45**	**136**

De post vooruitbetaalde bedragen betreffen vooral facturen die in 2023 ontvangen zijn die betrekking hebben op het boekjaar 2024. Er zijn geen overlopende activa van Europese overheidslichamen, het Nederlandse Rijk en andere overige Nederlandse overheidslichamen.

Nog te ontvangen bedragen

Onderstaande tabel betreft het verloopoverzicht 2023 van de nog te ontvangen bedragen:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2022	TOEVOE-GINGEN	ONTVANGEN BEDRAGEN	BOEKWAARDE 31-12-2023
Diverse opbrengsten ODBN	6	0	5	1
Nog te ontvangen bedragen	10	0	10	0
TOTAAL NOG TE ONTVANGEN BEDRAGEN	**17**	**0**	**16**	**1**

4.2.2 Passiva

Eigen vermogen **€ 9.261.652**

De in de balans opgenomen post eigen vermogen is op het eind van 2023 als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2022	BOEKWAARDE 31-12-2023
Algemene reserve	1.852	1.852
Bestemmingsreserves	6.200	6.418
Rekeningresultaat	988	992
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	**9.040**	**9.262**

Reserves

Alle reserves samen geven het totale eigen vermogen van de dienst weer en zijn onder te verdelen in algemene reserves en bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve kan geen negatieve stand kennen. Als een reserve geen concrete bestemming heeft wordt het beschouwd als een algemene reserve.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2023.

VERLOOP RESERVES BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2022	RESULTAAT 2022	TOE-VOEGING	ONT-TREKKING	STAND 31-12-2023
Reserves					
Algemene reserve ODBN	1.852	988	0	988	1.852
TOTAAL ALGEMENE RESERVE	**1.852**	**988**	**0**	**988**	**1.852**
Bestemmingsreserve ISV	5.801	0	0	105	5.696
Bestemmingsreserve implementatie Omgevingswet	30	0	0	0	30
Bestemmingsreserve informatiegestuurd werken	87	0	0	0	87
Bestemmingsreserve HR-instrumentarium	123	0	0	0	123
Egalisatiereserve SSIB	159	0	46	43	163
RESERVE INCIDENTELE PROJECTEN	**0**	**0**	**320**	**0**	**320**
TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	**6.200**	**0**	**366**	**148**	**6.418**
TOTAAL RESERVES	**8.053**	**988**	**366**	**1.136**	**8.270**

In 2023 was er geen reserve gevormd voor afschrijvingen van activa, daarom is deze kolom in bovenstaande tabel niet toegevoegd in afwijking van het BBV-voorschrift.

Algemene reserves

De reserve betreft het weerstandscapaciteit van de ODBN. Dit is de enige reserve van de organisatie die niet met een specifieke beleidsdoelstelling beklemd is. Voor het bepalen van de omvang van deze algemene reserve is het zoeken naar een goede balans. Een balans tussen enerzijds voldoende omvang om risico's zelf te kunnen opvangen en anderzijds te voorkomen dat algemene middelen van deelnemers 'opgepot' raken. In basis moet de beschikbare weerstandscapaciteit even groot zijn als de benodigde weerstandscapaciteit. Daarmee wordt de weerstandsratio bepaalt op een streven van minimaal 1,0.

In 2022 was er een positief jaarrekening resultaat van € 988.000. Dit bedrag is conform besluit van het Algemeen Bestuur uitgekeerd aan de deelnemers.

Het risicoprofiel van de ODBN kan door de vele ontwikkelingen per jaar fluctueren. Vanuit het principe zelf financieel duurzaam, zonder onnodig 'oppotten' van overheidsgelden, wordt een bandbreedte gehanteerd waarin de weerstansratio van de ODBN kan fluctueren. Deze bandbreedte voor de weerstandsratio bedraagt tussen de 0,75 en 1,5. Daar dat deze bandbreedte wordt gehanteerd is het niet direct noodzakelijk om mutaties door te voeren. Wanneer de weerstandsratio boven de bandbreedte uit komt, wordt aan het Algemeen Bestuur een besluit voorgelegd wat met de middelen in de algemene reserve moet gebeuren. Onder deze bandbreedte worden concrete maatregelen aan het algemeen bestuur ter besluitvorming voorgelegd hoe te groeien naar de streefwaarde van 1,0 en wat dit betekent voor de algemene reserve.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn in het leven geroepen met een bestedingsfunctie, waarbij de middelen zijn weggezet voor toekomstige uitgaven of investeringen. Het staat het Algemeen Bestuur vrij om voor een bestemmingsreserve een heroverweging van de besteding te doen. Binnen de ODBN zijn verschillende soorten bestemmingsreserves gevormd.

Onderstaand is per bestemmingsreserve een korte toelichting gegeven over de noodzaak, de mutaties en de omvang van de bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserve ISV

De middelen zijn bestemd voor de uitvoering van saneringswerkzaamheden ten behoeve van geluidswerende maatregelen. Bij de jaarrekening 2018 is bij bestemming van het resultaat voorgesteld de vrijval voorziening om te zetten naar een bestemmingsreserve. Het grootste deel van de te saneren woningen is de afgelopen jaren daadwerkelijk aangepakt. Er resteert echter nog een aantal woningen waar eveneens geluidsanering dient plaats te vinden. In 2019 is besloten om 2,5 miljoen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de sanering van het restant van de A-lijst woningen en voor de opzet van een projectorganisatie. Tot dusver is van deze € 2,5 miljoen € 1.030.287 onttrokken, daarvan is € 105.400 in 2023 onttrokken.

Reserve implementatie Omgevingswet

Deze reserve is gevormd met middelen uit de jaarrekening 2020 en is bedoeld voor de technische implementatie van de omgevingswet. Ultimo 2023 zit er nog € 30.000 in deze reserve. Dit bedrag wordt nog voor 2024 gereserveerd om eventuele aanloopproblemen in het startjaar van de Omgevingswet te kunnen ondervangen.

Reserve informatiegestuurd werken

Voor de verdere ontwikkeling van het Informatiegestuurd werken is uit het jaarrekeningsaldo 2020 een bestemmingsreserve gevormd voor het Informatiegestuurd werken. In 2022 is dit voortvarend opgepakt. Van de beschikbare gestelde middelen uit deze reserve is in 2022 € 113.381 uitgegeven. In 2023 is er geen onttrekking geweest aan de reserve, daarmee resteert een bedrag van € 86.619, - in de reserve.

Reserve HR-Instrumentarium

In 2021 is een bestemmingsreserve gevormd voor het verder (door-) ontwikkelen van het HR-instrumentarium. In 2022 is een start gemaakt voor het aantrekken van extra capaciteit om deze projecten op te pakken. In 2023 hebben er geen mutaties op deze reserve plaatsgevonden. In de reserve resteert per 31-12-2023 een bedrag van € 123.000. In 2024 wordt deze reserve geëvalueerd, op basis van deze evaluatie zal een voorstel gedaan worden hoe om te gaan met de resterende middelen.

Egalisatiereserve SSiB

Voor Samen Sterk in Brabant worden middelen ontvangen van onze deelnemers, maar ook van andere partijen. Door te werken met een egalisatiereserve SSiB kunnen voor- en nadelen verrekend worden. Doordat het resultaat van SSiB resultaatbepalend gestort wordt in de reserve komen voor- en nadelen niet ten gunste/laste van alleen de deelnemers van de ODBN.

Reserve Incidentele projecten

Deze nieuwe reserve is ingesteld bij besluit van de bestuursrapportage. Deze reserve is bedoeld voor incidentele projecten die over de grens van een boekjaar heen lopen. Voor een project wordt incidenteel budget vastgesteld. Dit budget is voor maximaal 2 jaar beschikbaar voor uitvoering. Na deze tijd vervalt het budget. Wanneer er na het einde van het eerste boekjaar geld over is van de incidentele middelen en het project is nog niet afgerond, dan mogen de resterende middelen resultaatbepalend toegevoegd worden aan de reserve. Het jaar daarna kan het project direct verder lopen en beschikken over de nog beschikbare middelen.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves

In 2023 vonden er geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan of van de reserves plaats. De onttrekkingen en toevoegingen waren incidenteel van aard.

Rekeningresultaat **€ 991.621**

Als gevolg van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (art. 42) wordt het resultaat van het lopende jaar afzonderlijk opgenomen in de balans als onderdeel van het eigen vermogen. Over de besteding van dit resultaat dient door uw algemeen bestuur een afzonderlijk besluit te worden genomen. De jaarrekening 2023 sluit met een voordelig resultaat van € 992.000. Voor een nadere toelichting van de totstandkoming van dit resultaat wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting op de baten en lasten over 2023 in paragraaf 4.4.

Voorzieningen **€ 6.682.867**

De in de balans opgenomen post voorzieningen op het eind van 2023 is als volgt te specificeren:

VERLOOP VOORZIENINGEN BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2022	TOEVOEGING	ONT-TREKKING	STAND 31-12-2023
Voorziening nazorg Voorste Heide	4.240	825	63	5.002
Voorziening ww-gelden	1.093	140	328	905
Voorziening transitievergoeding	19	14	19	14
Voorziening spaarverlof	0	0	0	0
Voorziening bovenwettelijk verlof	0	762	0	762
TOTAAL VOORZIENINGEN ODBN	**5.352**	**1.730**	**397**	**6.683**

In bovenstaande voorzieningen is in 2023 geen vrijval ten gunste van de exploitatie geweest als gevolg van herwaardering van de voorziening.

Voorziening nazorg Voorste Heide

De voorziening dient ter financiering van de kosten van de eeuwigdurende nazorg van de voormalige stortplaats Voorste Heide in Oss. De omvang van deze voorziening is gebaseerd op een zogenaamde 'Rinas' berekening. Dit is een berekening specifiek voor de berekening van het doelvermogen van verontreinigde gebieden. De omvang van de voorziening is gebaseerd op inzichten van de geactualiseerde calculatie en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek wordt herzien en waarbij de omvang in de komende jaren zowel positief als negatief kan afwijken. De herberekening heeft in oktober 2023 plaatsgevonden en als conclusie dient er een bijstorting gedaan te worden van € 825.000, dit komt ten laste van het rekeningresultaat 2023. Het bestuur is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de omvang van de voorziening.

Voorziening WW-gelden

Wanneer er geen passende functie meer is voor medewerkers zal de werkgever, op basis van cao-afspraken, medewerkers gedurende twee jaar begeleiden naar een andere baan. Het zgn. 'Van Werk naar Werk' Traject. Als dit traject niet het gewenste resultaat heeft wordt afscheid genomen. Deze medewerkers hebben recht op een WW-uitkering. De ODBN is zelfrisicodragend, wat betekent dat de WW-uitkering voor rekening komt van de voormalige werkgever. Conform de BBV-voorschriften moet hiervoor een voorziening worden getroffen voor toekomstige verplichtingen. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd. Per saldo leidt dit in de jaarrekening van 2023 tot een bijstorting van € 127.675 om de voorziening weer op peil te brengen. Daarnaast is in 2023 voor een bedrag van € 328.132 aan uitkeringslasten betaald vanuit de voorziening.

Voorziening transitievergoeding

Als gevolg van nieuwe wetgeving per 2020 is een nieuwe voorziening gevormd. Per 2020 is de nieuwe Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) in werking getreden. Dit heeft als gevolg dat ODBN een transitievergoeding moet betalen indien tijdelijke contracten van medewerkers niet wordt verlengd. Voor alle tijdelijke contracten is een transitievergoeding in beeld gebracht en op grond hiervan is een inschatting gemaakt hoe groot de omvang van de voorziening moet zijn. In 2023 zijn veel nieuwe medewerkers in dienst gekomen. Dat maakt dat de totale lijst met tijdelijke contracten vergroot is. Daarom is in de jaarrekening 2023 de voorziening gewijzigd naar € 13.911.

Voorziening spaarverlof

In de Cao is geregeld dat medewerkers een deel van het verlof om kunnen zetten in spaarverlof. Dit spaarverlof is onbeperkt geldig en kan onder bepaalde voorwaarde ingezet worden voor verlof of eerder stoppen met werken. Conform BBV dient voor de omvang van het spaarverlof een voorziening gevormd te worden. Op 31 december was er vanuit de organisatie nog geen verlof omgezet naar spaarverlof. Daarom is er geen waarde in deze voorziening opgenomen.

Voorziening bovenwettelijk verlof

Op 1 januari 2023 is de nieuwe Cao SGO in werking getreden. Dit heeft gevolgen gehad voor de verlofstanden binnen de organisatie. De medewerkers hebben er verlof bij gekregen als gevolg van extra verlofdagen in de CAO van 2021/2022 en 2023. Conform BBV is er een nieuwe voorziening gevormd voor het bovenwettelijk saldo per 31 december. De storting in de nieuwe voorziening is € 762.000.

Langlopende schulden **€ 0**

De ODBN heeft geen langlopende leningen afgesloten.

Kortlopende schulden **€ 3.712.512**

De in de balans opgenomen post kortlopende schulden eind 2023 is als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2022	BOEKWAARDE 31-12-2023
Overige schulden (Crediteuren)	2.544	3.713
Overige schulden (Vereniging van contractanten)	530	0
Tussenrekening salarissen	5	0
TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN	**3.079**	**3.713**

De post crediteuren is ten opzichte van 2022 toegenomen. Dit komt doordat er voor de eindafrekening van de opdrachten een aantal grote creditnota's verzonden zijn.

Overlopende passiva **€ 1.933.700**

De in de balans opgenomen post overlopende passiva op het eind van 2023 is als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2022	BOEKWAARDE 31-12-2023
-Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde Verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.804	930
De van De Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot-bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	685	1.004
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	0
TOTAAL OVERLOPENDE PASSIVA	**2.489**	**1.934**

Vooruit ontvangen bedragen EU en NL-overheidslichamen

De post vooruit ontvangen bedragen op het eind van 2023 is als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEK-WAARDE 31-12-2022	TOEVOE-GINGEN	AFNAME	BOEK-WAARDE 31-12-2023
EUROPA	**0**	**0**	**0**	**0**
RIJK	**569**	**877**	**580**	**866**
Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	154	400	190	364
Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving energiebesparingsplicht	415	478	391	502
OVERIGE OVERHEDEN	**117**	**22**	**0**	**138**
SSiB 3.0	117	22	0	138
TOTAAL VOORUIT ONTVANGEN BEDRAGEN	**685**	**899**	**580**	**1.004**

In 2023 zijn er geen terugbetalingen geweest op basis van bovenstaande regelingen.

4.3. Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen

In onderstaande tabel hebben we de 'niet uit de balans blijkende verplichtingen' inzichtelijk gemaakt. Deze hebben betrekking op langlopende overeenkomsten die de ODBN aangegaan is. In verband met de relevantie zijn in dit overzicht uitsluitend de belangrijkste contracten opgenomen, waarbij de verplichting minimaal een totaalwaarde van € 25.000, - heeft.

OMSCHRIJVING	REKENING 2022	BOEKWAARDE 31-12-2023
HUISVESTING		
Voor de huisvesting aan de Victorialaan 1 in 's-Hertogenbosch hebben we een meerjarige huurovereenkomst gesloten. In 2023 is besloten om het contract te verlengen met 5 jaar. Daarmee loopt dit contract tot en met 31 juli 2029. De verplichting bedraagt voor de komende periode per einde balansdatum 2023 nog € 1.684.923	474	1.685
LEASE WAGENPARK		
De ODBN heeft in 2022/2023 het bestaande wagenpark vervangen door leaseauto's. Voor de nieuwe auto's geldt dat deze contracten lopen 8 jaar na aflevering van de auto. Daarmee bedraagt de verplichting voor de komende periode per einde balansdatum 2023 nog € 1.292.301.	318	1.292
TOTAAL	**792**	**2.977**

Vennootschapsbelasting

In 2020 heeft nadere afstemming plaatsgevonden met de belastingdienst over een eventuele Vpb-plicht van de ODBN. De belastingdienst is tot de volgende conclusie gekomen:

"Op grond van de geschetste feiten en omstandigheden ziet de Belastingdienst geen reden om een aangiftebiljet Vpb uit te reiken, met dien verstande dat als de situatie wijzigt waardoor Vpb-plicht ontstaat de ODBN zelf moet verzoeken om een aangiftebiljet uitgereikt te krijgen."

Deze conclusie van De Belastingdienst biedt de ODBN voldoende comfort om te stellen dat bij een ongewijzigde situatie de ODBN de komende jaren niet Vpb-plichtig is. Indien de situatie of feiten veranderen, ontstaat een nieuwe situatie en moet opnieuw aangetoond worden dat VPB-plicht wel of niet van toepassing is voor de ODBN. Aangezien de situatie vanaf 2021 niet veranderd is, zijn we van mening dat we ook voor deze jaren niet Vpb-plichtig zijn. In 2024 zullen wij afstemming zoeken met een belastingadviseur omtrent de Vpb.

4.4 Toelichting op baten en lasten 2023

In dit onderdeel van de financiële verantwoording wordt aangegeven wat de belangrijkste verschillen zijn in de programma's. Hierbij wordt een vergelijk gemaakt tussen de bijgestelde begroting en de realisatie in het jaar 2023.

4.4.1. Programma Individuele dienstverlening

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2023	BEGROTING NA WIJZIGING 2023	REKENING 2023	VERSCHIL
Inzet personeel	16.842	17.815	**17.107**	708
Inzet bedrijfsmiddelen	130	1.118	**1.504**	-387
TOTAAL LASTEN	**16.972**	**18.933**	**18.611**	**322**
Basistaken	15.397	15.865	**15.879**	14
Verzoektaken	11.518	13.238	**11.302**	-1.936
Aanvullende verzoektaken	857	729	**740**	11
TOTAAL BATEN	**27.771**	**29.832**	**27.921**	**-1.911**
SALDO	**10.800**	**10.899**	**9.309**	**-1.590**

Programma 1 laat in de jaarrekening 2023 een positief resultaat zien van € 9,3 miljoen. Dit is ongeveer € 1,6 miljoen minder dan geraamd in de begroting. De belangrijkste oorzaak is de lagere omzet van verzoektaken, met name door het achterlopen door gebrek aan capaciteit, lagere declarabiliteit en een lager gefactureerd bedrag.

Inzet personeel **€ 708.000 (V)**

Organisatie breed is een voordeel ontstaan op de inzet van personeel. De totale ontwikkeling op het personeelsbudget wordt nader toegelicht in het programma bedrijfsvoering. Op het programma individuele dienstverlening melden wij een voordeel van € 708.000.

Inzet bedrijfsmiddelen **€ 387.000 (N)**

Het nadelig saldo van € 387.000 op de inzet van bedrijfsmiddelen in dit programma wordt veroorzaakt door de gemaakte projectkosten voor de uitvoering van de werkprogramma's, de provinciale opdracht en de aanvullende verzoektaken. Deze projectkosten zijn door gefactureerd naar de deelnemers en vallen dus weg tegen de inkomsten.

Opbrengsten individuele dienstverlening **€ 1.911.000 (N)**

- **Opbrangst projectkosten € 387.000 (V)**
  Ten opzichte van de begroting is er voor € 387.000 meer aan projectkosten gefactureerd. Dit valt weg tegen het nadeel onder het kopje bedrijfsmiddelen.
- **Omzet individuele dienstverlening € 2.298.000 (N)**
  De omzet voor individuele dienstverlening valt lager uit dan verwacht. Dit was bij de bestuursrapportage al voorspeld. De verwacht stijging in de declarabiliteit in het laatste kwartaal heeft zich niet voorgedaan. Enerzijds doordat er meer verlof is opgenomen in december, anderzijds door een lagere bezetting. Ook is het gemiddelde tarief dat in rekening gebracht is, lager dan het tarief van de begroting. Samen levert dit een nadeel op van € 2.298.000.

4.4.2 Programma Regionale dienstverlening

PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2023	BEGROTING NA WIJZIGING 2023	REKENING 2023	VERSCHIL
Inzet personeel	1.913	2.220	2.237	-17
Inzet bedrijfsmiddelen	608	1.138	1.438	-300
TOTAAL LASTEN	**2.521**	**3.358**	**3.675**	**-317**
Collectieve taken	815	853	853	0
Samen Sterk in Brabant	2.502	2.520	2.600	80
Overige regionale programma's	168	548	724	176
TOTAAL BATEN	**3.485**	**3.921**	**4.177**	**256**
SALDO	**964**	**564**	**502**	**-62**

Het programma regionale dienstverlening laat een nadeel zien van € 502.000.

Inzet personeel **€ 17.000 (N)**

Organisatiebreed is een voordeel ontstaan op de inzet van personeel. De totale ontwikkeling op het personeelsbudget wordt nader toegelicht in het programma bedrijfsvoering. In dit programma presenteren wij een nadeel van € 17.000. Dit komt doordat er meer omzet is gegenereerd in Regionale Dienstverlening dan begroot, vooral op de inzet voor de projecten van de specifieke uitkeringen. Doordat de doorbelasting van personeelskosten is gebaseerd op omzet, valt deze doorbelasting daarmee ook hoger uit dan begroot.

Inzet bedrijfsmiddelen **€ 300.000 (N)**

- **Storting Voorste Heide € 825.000 (N)**
  Het nadeel dat hier ontstaat komt grotendeels door de storting van € 825.000 in de voorziening Voorste Heide om te voldoen aan het doelvermogen naar aanleiding van de RINAS berekening.
- **Omgevingswet € 150.000 (V)**
  Voor de scholingen in het kader van de Omgevingswet is bij de begroting € 150.000 incidenteel beschikbaar gesteld vanuit de Algemene reserve. Doordat we de uren voor scholing onder hebben kunnen brengen in het project Interbestuurlijk Programma (bekostigd uit een specifieke uitkering) hebben we geen gebruik hoeven maken van deze middelen. Tegenover dit voordeel staat een nadeel op het onderdeel Reserves, aangezien de onttrekking ook niet plaats heeft gevonden.

➜ **Incidenteel project Borgen en Valideren € 290.000 (V)**
Voor het project Borgen en Valideren is bij de bestuursrapportage incidenteel geld beschikbaar gesteld. Van dit projectbudget is een groot deel in 2023 nog niet benut. Conform besluitvorming bij de bestuursrapportage is het restant budget gestort in de reserve Incidentele projecten. Op dit programma ontstaat een voordeel van € 290.000. Op het onderdeel Reserves ontstaat een nadeel doordat er voor dit project € 286.000 gestort is in de reserve Incidentele projecten. Het verschil tussen het voordeel op dit programma en de storting in de reserve wordt veroorzaakt doordat hier alleen directe loonkosten toegerekend wordt, maar de overhead in programma 3 zit.

➜ **Incidenteel project Van inrichting naar MBA € 38.000 (V)**
Voor het project Van inrichting naar MBA is bij de bestuursrapportage incidenteel geld beschikbaar gesteld. Van dit projectbudget is een deel in 2023 nog niet benut. Conform besluitvorming bij de bestuursrapportage is het restant budget gestort in de reserve Incidentele projecten. Op dit programma ontstaat een voordeel van € 38.000. Op het onderdeel Reserves ontstaat een nadeel doordat er voor dit project € 34.000 gestort is in de reserve Incidentele projecten. Het verschil tussen het voordeel op dit programma en de storting in de reserve wordt veroorzaakt doordat hier alleen directe loonkosten toegerekend wordt, maar de overhead in programma 3 zit.

➜ **Diverse posten Regionale dienstverlening € 47.000 (N)**
Voor overige onderdelen binnen het programma Regionale dienstverlening telt het resultaat op tot een nadeel van € 47.000. Dit betreft kleine overschrijdingen op de posten crisisbeheersing, bodemloket en collectieve taken.

SSIB € 80.000 (V)

Voor SSiB is in 2023 een extra rijkssubsidie ontvangen voor het behoud van capaciteit van Boa's. Hiervoor is een bedrag van € 80.000 ontvangen. Doordat op sommige onderdelen de capaciteit even minder geweest is, is een deel van de budgetten niet uitgegeven. Conform de besluitvorming bij de jaarrekening 2021 is het voordeel op SSiB gestort in de egalisatiereserve SSiB. Daarmee is het geheel van SSiB budgettair neutraal voor de jaarrekening. Zie ook paragraaf 4.4.4.

Overige regionale programma's € 176.000 (V)

Op de overige onderdelen binnen regionale dienstverlening is een voordeel aan de batenkant gerealiseerd van € 176.000. Dit wordt vooral veroorzaakt door extra inkomsten die uit de specifieke uitkeringen 'Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht' en het 'Interbestuurlijk programma VTH' verkregen zijn. In het tweede deel van het jaar is de inzet op deze projecten groter geweest dan bij de bestuursrapportage rekening is gehouden.

4.4.3. Programma Bedrijfsvoering

BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2023	BEGROTING NA WIJZIGING 2023	REKENING 2023	VERSCHIL
Personeel en inhuur	6.658	6.699	**5.945**	754
Opleiding en loopbaanbegeleiding	841	381	**463**	-82
Dienstreizen & woon-werkverkeer	587	409	**413**	-5
Overige personele kosten	295	470	**380**	90
Organisatie	197	215	**153**	62
Huisvesting	719	755	**679**	77
Kantoor	139	132	**100**	31
Informatisering / automatisering	1.767	2.081	**2.182**	-101
Vervoermiddelen	82	48	**47**	1
Extern onderzoek / advies	232	170	**184**	-15
Overige kosten	104	3.676	**3.582**	94
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**11.621**	**15.034**	**14.128**	**907**
Onvoorzien	100	100	**0**	100
TOTAAL LASTEN	**11.721**	**15.134**	**14.128**	**1.007**
Rentebaten	0	770	**816**	-46
Bijdrage personeel	0	214	**247**	-33
Overige baten	0	3.526	**3.475**	50
TOTAAL BATEN	**0**	**4.510**	**4.539**	**-29**
SALDO	**-11.721**	**-10.625**	**-9.589**	**1.035**

Personeel en inhuur **€ 754.000 (V)**

Voor de totale personeelskosten is er een voordeel van € 1.782.000 gerealiseerd, waarvan € 754.000 voordeel binnen het programma bedrijfsvoering. Dit voordeel kent verschillende oorzaken. Enerzijds hebben we gezien dat de bezetting door het jaar heen niet altijd zo hoog is geweest als benodigd voor het behalen van de omzet. Anderzijds zien we dat de gerealiseerde gemiddelde loonsom per fte lager uitvalt dan waar in de begroting mee gerekend wordt. Op begrotingsbasis ramen we de loonsom op basis van het maximum van de loonschaal voor een functie, terwijl lang niet elke medewerker in de laatste trede van de schaal uitbetaald wordt. Deze ruimte wordt deels benut doordat externe inhuur duurder is dan eigen personeel, maar per saldo is er begrotingsruimte. Daarnaast hebben we in 2023 een groei van het aantal declarabele uren begroot. Conform bestaande systematiek groeit de overhead mee met de groei van de organisatie. In 2023 hebben we gezien dat deze groei niet nodig is geweest voor de uitvoering van de taken binnen de overhead. Als laatste hebben we de voorzieningen voor de ww-gelden en de transitievergoedingen conform geldende wet- en regelgeving geactualiseerd. Dit heeft geleid tot een kleine aanvullende storting in de voorziening.

Verlof en spaaruren **€ 314.000 (N)**

- **Vrijval financiële reservering verlof- en spaaruren € 608.000 (V)**
  In de jaarrekening 2022 hebben een financiële verplichting opgenomen voor het volledige resterende verlof- en spaarurensaldo. Deze reservering is in de jaarrekening 2023 vrijgevallen.
- **Dotatie voorziening Bovenwettelijk verlof € 762.000 (N)**
  Tegenover deze vrijval staat een nieuwe dotatie in de voorziening Bovenwettelijk verlof. Door gewijzigde wetgeving mag er nu voor het bovenmatige verlof in de organisatie een voorziening getroffen worden. Mede doordat er in de Cao extra verlof is toegekend hebben we gezien dat in 2023 het aantal uren wat op 31 december resteerde in dit bovenwettelijk verlof, gegroeid is ten opzichte van eerdere jaren. Conform BBV is daarom een voorziening getroffen voor het volledige overgebleven bovenwettelijke verlof. Door het gestegen aantal uren en een andere rekenmethode (ook meenemen van werkgeverslasten) heeft deze dotatie een omvang van € 762.000.
- **Financiële reservering overuren € 160.300 (N)**
  De extra uren die in 2023 gemaakt zijn, leiden tot een financiële verplichting naar de medewerkers toe. Het saldo van deze overuren vertegenwoordigd op 31 december een waarde van ruim € 160.000. Hiervoor is een reservering op de balans opgenomen.

Rentebaten **€ 46.000 (V)**

Op de totale rentebaten is een voordeel gerealiseerd van € 816.000, dit is € 46.000 hoger dan bij de bestuursrapportage gemeld.

Overige personele kosten **€ 90.000 (V)**

Op overige personele kosten melden wij een voordeel van € 90.000,-. Het geraamde bedrag voor het werven van personeel hebben wij niet in zijn geheel benut, alhoewel hier volop is ingezet. Er is namelijk ook ingezet op het behoud van medewerkers. Daarnaast is er minder gebruik gemaakt van het aanschaffen van thuiswerkfaciliteiten en werpt de samenwerking met onze arbodienst zijn vruchten af. Hierdoor is minder aan re-integratie activiteiten uitgegeven.

Huisvesting **€ 77.000 (V)**

Op het geheel van huisvesting is een bedrag van € 77.000 overgebleven. Dit heeft verschillende oorzaken, enerzijds waren de afschrijvingslasten in 2023 lager, anderzijds hebben we minder uitgegeven aan kleine reparaties in het pand.

Overige kosten **€ 94.000 (V)**

Er is minder deskundige ondersteuning nodig geweest, daarnaast valt de stelpost dekking overhead hier ook onder.

Organisatiekosten **€ 62.000 (V)**

Er ontstaat een voordeel op onze organisatiekosten van € 62.000,-. Het minder benutten van representatiekosten en het niet doorgaan van een aantal bijeenkomsten, heeft geleid tot dit voordeel. Daarnaast zijn er minder materialen aangeschaft en andere overige posten waarop minder is uitgegeven.

Kantoorkosten **€ 31.000 (V)**

In 2023 zijn er op diverse posten kleine voordelen ontstaan, zo is de post abonnementen minder benut, is er wat minder bedrijfskleding en klein materiaal aangeschaft. Tevens is er minder uitgegeven aan kosten voor voedingsmiddelen en dranken. Per saldo ontstaat hierdoor een voordeel van € 31.000,-.

ICT **€ 101.000 (N)**

Op IT melden wij een nadeel van € 100.600. Er is voornamelijk externe deskundigheid ingekocht. Het betreft hier het beheer en instandhouding van kerngegevens en overige gegevens van Inrichtingen en MBA's. Dit project is noodzakelijk om voor nu en in de toekomst te kunnen voldoen aan de benodigde datakwaliteit en belofte om informatie en rapportages hierover naar een hoger plan te brengen.
Ook zijn de exploitatiekosten van onze provider hoger dan voorheen was berekend. Het gaat hierbij om stijgende licentie kosten.

Opleidingen **€ 82.000 (N)**

In 2023 hebben wij gezien dat door de groei van de omzet het opleidingsbudget was meegegroeid. In de bestuursrapportage hebben wij een voordeel gemeld en is het budget afgeraamd met € 470.000,-. Dit blijkt te ambitieus. In de jaarrekening moeten wij nu een nadeel van € 82.000,- presenteren.

4.4.4. Reserves

PROGRAMMA RESERVE MUTATIES BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2023	BEGROTING NA WIJZIGING 2023	REKENING 2023	VERSCHIL
Onttrekking aan reserves	0	1.257	**1.136**	-121
Storting in reserves	0	0	**366**	-366
SALDO	**0**	**1.257**	**770**	**-486**

Onttrekking reserves **€ 121.000 (N)**

➜ Sanering verkeerslawaai € 29.000 (V)

Voor sanering verkeerslawaai was in de bestuursrapportage rekening gehouden met een onttrekking van € 76.209,-. Uiteindelijk is in de jaarrekening bijna € 105.400 onttrokken vanwege een hogere urenrealisatie op het project.

➜ Omgevingswet € 150.000 (N)

In de jaarrekening 2022 is een voorstel gedaan om de extra opleidingen voor de Omgevingswet uit de Algemene reserve te bekostigen. Door deze opleidingen onder te brengen in het project Interbestuurlijk Programma (bekostigd uit de specifieke uitkering) is het budget in programma 2 niet benut, en hoeft de onttrekking uit de Algemene Reserve ook niet plaats te vinden.

Stortingen reserves **€ 366.000 (N)**

➜ Samen Sterk in Brabant € 46.000 (N)

Op SSiB is een voordeel gerealiseerd van € 46.000. Conform besluitvorming bij de jaarrekening 2021 wordt een resultaat op SSiB vereffend met de Egalisatiereserve SSiB.

➜ Incidenteel project Borgen en Valideren € 286.000 (N)

Voor het project Borgen en Valideren is bij de bestuursrapportage incidenteel geld beschikbaar gesteld. Van dit projectbudget is een groot deel in 2023 nog niet benut. Conform besluitvorming bij de bestuursrapportage is het restant budget gestort in de reserve Incidentele projecten. Op dit onderdeel ontstaat een nadeel van € 286.000. Op het programma Regionale dienstverlening is een voordeel gepresenteerd van € 290.000. Het verschil tussen het voordeel op dit programma en de storting in de reserve wordt veroorzaakt doordat hier alleen directe loonkosten toegerekend wordt, maar de overhead in programma 3 zit.

➜ Incidenteel project Van inrichting naar MBA € 34.000 (V)

Voor het project Van inrichting naar MBA is bij de bestuursrapportage incidenteel geld beschikbaar gesteld. Van dit projectbudget is een deel in 2023 nog niet benut. Conform besluitvorming bij de bestuursrapportage is het restant budget gestort in de reserve Incidentele projecten. Op dit onderdeel ontstaat een nadeel van € 34.000. Op het programma Regionale Dienstverlening is een voordeel gepresenteerd van € 38.0000. Het verschil tussen het voordeel op dit programma en de storting in de reserve wordt veroorzaakt doordat hier alleen directe loonkosten toegerekend wordt, maar de overhead in programma 3 zit.

4.5 Incidentele baten en lasten

INCIDENTELE LASTEN BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING 2023	VERSCHIL	
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING	**988**	**988**	**0**	**N**
Terugbetaling resultaat 2022	988	988	0	
PROGRAMMA: REGIONALE DIENSTVERLENING	**2.234**	**2.731**	**-497**	**N**
Omgevingswet	150	0	150	
SSiB Impuls	1.490	1.490	0	
Sanering verkeerslawaai	47	63	-16	
Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht	173	237	-64	
Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma	73	115	-42	
Aanvulling voorziening Voorste Heide	0	825	-825	
Project borgen en valideren	300	0	300	
Project van inrichting naar MBA's	0	0	0	
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING	**3.500**	**4.362**	**-862**	**N**
Aanvulling voorziening ww-gelden en transitievergoeding	0	142	-142	
Aanvulling voorziening bovenwettelijk verlof	0	762	-762	
Overige lasten	3.500	3.458	42	
STORTING IN RESERVES	**0**	**366**	**-366**	**N**
Egalisatiereserve SSiB	0	46	-46	
Project borgen en valideren	0	34	-34	
Project van inrichting naar MBA's	0	286	-286	
	6.722	**8.446**	**-1.724**	**N**

INCIDENTELE BATEN BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2023	REALISATIE 2023	VERSCHIL	
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING	**0**	**0**	**0**	**N**
PROGRAMMA: REGIONALE DIENSTVERLENING	**1.893**	**2.150**	**-257**	**N**
Samen Sterk in Brabant subsidie behoud capaciteit	0	80	-80	
Samen Sterk in Brabant Impuls Subsidie	1.490	1.490	0	
Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma	120	190	-70	
Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht	283	391	-108	
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING	**4.270**	**4.315**	**-45**	**N**
Rentebaten	770	816	-46	
Overige baten	3.500	3.499	1	
ONTTREKKINGEN RESERVES	**1.257**	**1.136**	**121**	**V**
Onttrekking SSiB egalisatiereserve	43	43	0	
Resultaatbestemming 2022	988	988	0	
Onttrekking reserve ISV	76	105	-29	
Onttrekking algemene reserve ihkv Omgevingswet opleidingen	150	0	150	
	7.419	**7.601**	**-182**	**N**

TOTAAL	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING 2023	VERSCHIL	
Incidentele lasten	6.722	8.446	-1.724	N
Incidentele baten	7.419	7.601	-182	N
	-658	**865**	**-1.886**	**N**

In 2023 zijn er incidentele lasten bijgekomen t.o.v. voorgaande jaren. Het had hier voornamelijk te maken met de SPUK uitkeringen IBP en THE, waar baten tegenover stonden. Tevens is er een bedrag van 3.5 miljoen betaald ten behoeve van de te eerbiedigen RMB taak, waar tevens de baten tegenover stonden. Daarnaast hebben er een aantal stortingen plaatsgevonden in de voorzieningen. Naar aanleiding van de herberekening van het doelvermogen van de Voorste Heide is er 825.000 euro gestort in de voorziening. De voorziening bovenwettelijk verlof is gevormd als gevolg van de verlofstanden naar aanleiding van de nieuwe CAO regelingen. Hierin heeft een storting plaatsgevonden van 762.000 euro. Voor wat betreft de baten was er 80.000 aan rijkssubsidie voor het SSiB gerealiseerd en 816.000 aan rentebaten.

4.6 Financieel overzicht per taakbeeld BBV

OVERZICHT PER TAAKVELD BEDRAGEN IN € 1.000		UITGAVEN 2023	INKOMSTEN 2023	SALDO 2023
TAAKVELD	OMSCHRIJVING TAAKVELD			
0.1	Bestuur	159	0	159
0.10	Mutaties reserves	366	-1.136	-770
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
0.4	Overhead	10.531	-247	10.283
0.5	Treasury	0	-816	-816
0.8	Overige baten en lasten	3.439	-3.475	-37
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	124	0	17
7.3	Afval	821	0	821
7.4	Milieubeheer	21.342	-31.990	-8.333
	TOTAAL	**36.780**	**-37.772**	**-992**

4.7 Overzicht aanwending post onvoorzien

De post onvoorzien is in 2023 niet aangewend. De totale post van € 100.000,- valt vrij als voordeel in het jaarrekeningresultaat. Het voordeel is opgenomen in het resultaat van € 992.000.

4.8 Declarabiliteit

In 2023 zijn de uren gerealiseerd zoals is gepresenteerd in onderstaande tabel.

In onderstaande tabel is te zien dat er minder uren zijn gemaakt dan verwacht tijdens de Burap. De oorzaken hiervoor zijn enerzijds een tekort aan medewerkers om het werk te kunnen uitvoeren en anderzijds zien we dat de piek in het 4e kwartaal welke de afgelopen jaren ontstond uit is gebleven. In het 4e kwartaal hebben we te maken gehad met een hoger ziekteverzuim percentage dan vorig jaar en meer opgenomen verlofuren in combinatie met het ongunstig vallen van de feestdagen t.o.v. het vorige jaar.

PROGRAMMA'S 2021	UREN GEACTUA-LISEERDE BEGROTING NA DE BURAP	REALISATIE 2023	VERSCHIL 2023 MET GEACTUALISEERDE BEGROTING IN %
Vergunningverlening	52.640	53.212	101,09%
Toezicht & handhaving	76.980	71.887	93,38%
TOTAAL BASISTAKEN	**129.620**	**125.099**	**96,51%**
Vergunningverlening	62.795	61.245	97,53%
Toezicht & handhaving	20.307	17.225	84,82%
Overige verzoektaken	23.815	22.877	96,06%
TOTAAL VERZOEKTAKEN	**106.917**	**101.347**	**94,79%**
Overige werkzaamheden	21.017	21.177	100,76%
TOTAAL OVERIGE WERKZAAMHEDEN	**21.017**	**21.177**	**100,76%**
Aanvullende opdrachten	6.700	5.276	78,75%
TOTAAL AANVULLENDE OPDRACHTEN	**6.700**	**5.276**	**78,75%**
TOTAAL INDIVIDUELE DIENSTVERLENING	**264.254**	**252.899**	**95,70%**
Collectieve taken	7.316	5.356	73,2%
Omgevingswet	2.010	2.000	99,5%
SSiB	23.227	21.349	91,91%
Sanering verkeerslawaai	700	903	129%
Crisisbeheersing & klachtenregeling	150	143	95,33%
Bodemloket	100	103	103,00%
SPUK IBP	1.100	2.317	211%
SPUK THE	2.600	3.949	152%
Van inrichting naar MBA	0	82	0%
Beheer en nazorg stortplaatsen	85	123	144,71%
TOTAAL REGIONALE DIENSTVERLENING	**37.288**	**36.325**	**97,42%**
TOTAAL ODBN	**301.542**	**289.224**	**95,91%**

4.8.1 Beschikbare declarabele uren

De declarabele uren per FTE over 2023 geven het volgende beeld:

BEREKENING DECLARABILITEIT	
Aantal fte primair proces*	206,6
Aantal declarabele uren	267.945
Aantal declarabele uren per FTE	1.297

* *In het bezettingsoverzicht in de paragraaf bedrijfsvoering is de bezetting van externen opgenomen op basis van contracturen, zoals deze ook in het personeelssysteem geregistreerd worden. Bij het berekenen van de declarabiliteit is de bezetting berekend op basis van de werkelijk gewerkte uren van externen. Dit resulteert in een lager aantal FTE dan in het bezettingsoverzicht. Wanneer we dit niet zouden doen dan ontstaat er een vertekend beeld in de declarabiliteit*

De gemiddelde declarabiliteit van de ODBN komt uit op 1.297 uren per FTE, dit blijft onder de vastgestelde norm van 1.309 declarabele uren. Enerzijds zien we dat de druk op de arbeidsmarkt onverminderd hoog blijft en dat we hierdoor veel tijd kwijt zijn aan het inwerken van nieuwe medewerkers. Dit gaat ten koste van de declarabiliteit van de nieuwe medewerker, maar ook van de declarabiliteit van de medewerkers die de nieuwe medewerkers inwerken. Anderzijds zien we dat we meer werkzaamheden dan genormeerd verrichten voor onze leefomgeving welke niet altijd een relatie hebben met een financieringsbron, dit komt tot uitdrukking in de productiviteitsnorm. We zien dat de productiviteit genormeerd was op 1.399,5 uren per FTE en de daadwerkelijk behaalde productiviteit is 1.415 uren per FTE, deze stijging zorgt 1 op 1 voor een verlaging van de declarabiliteit.

4.8.2 Facturabiliteit

Naast de gemiddelde declarabiliteit wordt er ook een analyse gemaakt in hoeverre de declarabele uren in rekening zijn gebracht. Voor een deel van de declarabele uren wordt namelijk een vaste bijdrage ontvangen. Dit betekent dat de uren die méér worden gemaakt dan begroot niet in rekening worden gebracht bij de deelnemers, maar ook dat hier voor de ODBN geen dekking tegenover staat. Dit is vooral aan de orde voor een aantal opdrachten binnen de regionale dienstverlening. In 2023 zijn 36.325 uren gemaakt voor opdrachten met een vaste bijdrage tegenover 37.288 uren begroot. Dit komt voornamelijk doordat er op Collectieve Taken 2.000 uren minder gerealiseerd hebben. Hiertegenover staat de realisatie op de Omgevingswet. Hiervoor was in 2023 geen apart budget voor begroot. De dekking van deze uren komen daarmee uit Collectieve Taken. Daarnaast zien we dat we voor SSIB 1.878 uren minder hebben gemaakt dan begroot, dit heeft met personele wisselingen te maken.

De meeste onderdelen in Regionale Dienstverlening kennen een vaste bijdrage. Dit geldt niet voor de onderdelen SPUK THE en SPUK IBP. Hierop is de realisatie in uren hoger dan begroot, deze zijn wel facturabel. Voor SPUK IBP is wel de kanttekening dat hiervoor uurtarieven gebruikt worden exclusief overhead. Dit omdat mensen vanuit de overhead declarabel op dit project kunnen schrijven.

4.9 EMU-saldo

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2023	REKENING 2023	
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	837.728	158.428	+
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	476.500	354.311	+
Dotaties aan voorzieningen	0	1.729.007	-
In- en desinvesteringen	0	67.191	+
Onttrekkingen aan voorzieningen	0	9.500	+
EMU-SALDO	**1.314.228**	**2.165.055**	
Totale lasten	37.425.032	36.477.866	
EMU-SALDO ALS % TOTALE LASTEN	**2.98%**	**5.94%**	

Het EMU-saldo geeft het saldo van alle inkomende en uitgaande geldstromen weer die daadwerkelijk in het kalenderjaar hebben plaatsgevonden.

4.10 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Algemeen

Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi) publieke sector zijn wettelijk genormeerd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd over de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De ODBN is verplicht om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionaris

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

GEGEVENS 2023 | BEDRAGEN X € 1	J.A.J. LENSSEN
FUNCTIEGEGEVENS[5]	**ALGEMEEN DIRECTEUR**
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2023	1 jan t/m 31dec
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0 fte
Dienstbetrekking?[8]	ja
BEZOLDIGING	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	135.717
Beloningen betaalbaar op termijn	21.750
Subtotaal	**157.467**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag[11]	N.v.t.
TOTALE BEZOLDIGING	**157.467**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan[12]	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling[13]	N.v.t.

GEGEVENS 2023 | BEDRAGEN X € 1	J.A.J. LENSSEN
FUNCTIEGEGEVENS[5]	**ALGEMEEN DIRECTEUR**
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0 fte
Dienstbetrekking?[8]	ja
BEZOLDIGING[9]	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	125.031
Beloningen betaalbaar op termijn	22.092
Subtotaal	**147.123**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	216.000
BEZOLDIGING	**147.123**

1b Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand

1 t/m 12

De WNT-normen gelden ook voor ingehuurde topfunctionarissen. In 2023 en 2022 heeft de ODBN geen interim-bestuurder gehad die onder de WNT verantwoord hoeft te worden.

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Voor ODBN is deze tabel niet van toepassing.

1d Topfunctionaris met een bezoldiging van € 1.900 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder. In onderstaande tabel zijn de leden van het Dagelijks en Algemeen bestuur weergegeven. De DB en AB leden van de ODBN ontvangen geen bezoldiging c.q. vergoeding.

Tabel vergoedingen leden Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur

FUNCTIE	NAAM	DIENST VERBAND	DUUR FUNCTIE IN BOEKJAAR*	OMVANG DIENST VERBAND	BELONING	VASTE EN VARIABELE ONKOSTEN VERGOEDING	VOORZIENING BETALING	BEZOLDIGING 2023	BEZOLDIGING 2022
Voorzitter DB, AB	Dhr. C.H.C. van Rooij	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Mw. H. Roijackers	Nee	8 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	M. Oudenhoven	Nee	4 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. M.A.W.J.M. Wijdeven	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. D. Sölez	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. F.J.H. van Lankvelt	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. W. van der Zanden	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. B.M.H. Brands	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. R. Geers	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Mevr. L. van der Aa	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. S. van den Bergh	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	M.F.H. du Maine	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	W. van der Zanden	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

1e Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen.
Voor de ODBN is deze tabel niet van toepassing.

1f Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900.
Voor de ODBN is deze tabel niet van toepassing.

1g Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van minder dan € 1.900 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d, Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.
Voor de ODBN is deze tabel niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.
Voor 2023 is dit voor de ODBN niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de wnt

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4.11 Bijdrage deelnemers

DEELNEMER	PROGRAMMA 1 BASISTAKEN	PROGRAMMA 1 VERZOEKTAKEN	PROGRAMMA 1 AANVULLENDE VERZOEKTAKEN	PROGRAMMA 2 COLLECTIEVE TAKEN	PROGRAMMA 2 KLACHTEN-REGELING	PROGRAMMA 2 BODEMLOKET	PROGRAMMA 2 SSiB	TOTAAL 2023
Provincie Noord Brabant	2.616.414	8.631.433	377.426	218.708	14.700	0	1.553.030	13.411.711
Gemeente Bernheze	1.028.048	340.062	459	32.484	4.700	2.664	13.253	1.421.669
Gemeente Boekel	473.921	57.784	15.634	11.298	1.600	927	8.315	569.479
Gemeente Boxtel	646.988	49.630	6.162	33.932	4.900	2.783	10.743	755.138
Gemeente Land van Cuijk	3.127.308	459.218	79.274	92.907	13.500	7.619	37.023	3.816.849
Gemeente Meierijstad	2.244.187	674.576	20.406	84.617	12.300	6.939	20.849	3.063.874
Gemeente Maashorst	1.550.836	613.784	14.101	59.777	8.700	4.902	17.036	2.269.136
Gemeente Oss	1.964.275	249.690	22.974	95.570	13.900	7.838	19.294	2.373.540
Gemeente 's-Hertogenbosch	1.354.200	128.800	27.096	160.335	23.300	0	12.829	1.706.560
Gemeente Sint Michielsgestel	452.893	23.632	5.875	30.452	4.400	2.497	10.291	530.041
Gemeente Vught	419.510	73.069	459	32.554	4.700	0	7.681	537.972
Diversen	0	0	170.429	0	0	0	889.947	1.060.376
TOTAAL	**15.878.578**	**11.301.679**	**740.293**	**852.634**	**106.700**	**36.169**	**2.600.291**	**31.516.345**

SISA BIJLAGE VERANTWOORDINGSINFORMATIE 2022 OP GROND VAN ARTIKEL 3 VAN DE REGELING				INFORMATIEVERSTREKKING SISA - D.D. 14-02-2022					
VERSTERKER	UITKERINGSCODE	SPECIFIEKE UITKERING JURIDISCHE GRONDSLAG ONTVANGER	→	INDICATOR	INDICATOR	INDICATOR	INDICATOR	INDICATOR	INDICATOR
IenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH		Totale besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E93/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03			
				€ 187.684	€ 233.653	NEE			
				Naam activiteit Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04	Besteding (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06			
				1 Deelname aan werk- en projectgroepen	€ 48.459	€ 62.462			
				2 Aanleveren van data voor het IBP	€ 0	€ 500			
				3 Scholing en opleiding	€ 118.750	€ 118.750			
				4 Inzicht in bestaande vormen van bekostiging	€ 0	€ 0			
				5 Implementatie LHS	€ 3.190	€ 3.190			
				6 Uniforme indeling naar risico van zorgbedrijven	€ 0	€ 0			
				7 Openbaar maken van definitieve handhavingsbeschikkingen Wabo-inspecties	€ 0	€ 0			
				8 Landelijke arbeidsmarktcampagne	€ 0	€ 0			
				9 Onderzoek onder het IBP naar belangrijke (transitie) opgaven	€ 0	€ 0			
				10 Een risico analyse en uitvoerings- en handhavingsplan per omgevingsdienst	€ 0	€ 0			
				11 Opstellen uitvoeren van implementatie-programma	€ 10.801	€ 15.642			
				12 Participeren in onderzoek naar mandaten	€ 0	€ 0			
				13 Visitatie bij omgevingsdiensten en meewerken aan evaluatie van de pilots	€ 6.484	€ 32.109			
				14 Plan van aanpak voor het inrichten van een systeem van onderzoeken door ILT naar het functioneren van het VTH stelsel	€ 0	€ 0			
EZK	F21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht.		**15** Materiële kosten	€ 0	€ 0	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eindverant-woording (ja/nee)	
				Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: F21/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) Aard controle R Indicator: F21/03	Aard controle D2 Indicator: F21/04	Aard controle R Indicator: F21/05	
				€ 390.613	€ 403.877	NEE	JA	NEE	

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het Dagelijks Bestuur aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting, verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 15 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Voor deze rapportage gaan we uit van onderstaande gegevens:
Rapportagegrens: > € 50.000,-
Totale lasten van de begroting: € 34.977.498

Gedurende het boekjaar 2023 zijn twee rapportages van bevindingen verstrekt aan het Dagelijks Bestuur. Voor de aanwezige onrechtmatigheden zijn aanvullende maatregelen genomen en deze zijn gedurende het boekjaar gecorrigeerd. Ultimo boekjaar zijn er geen bevindingen welke boven het rapportagegrens uitkomen.

Ter volledigheid worden de toetsingscriteria in het onderstaande tabel gepresenteerd.

BEGROTINGSCRITERIUM | BEDRAGEN X € 1.000	
1A. Overschrijding lasten programma's	0
1B. Overschrijding investeringsbudgetten	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het bestuur gemeld zijn.	176
TOTAAL BEGROTINGSONRECHTMATIGHEDEN	**176**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	0
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	176

VOORWAARDECRITERIUM	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	0
TOTAAL ONRECHTMATIGHEDEN VOORWAARDENCRITERIUM	**0**
M&O CRITERIUM	
Bevinding inzake M&O criterium	0
TOTAAL ONRECHTMATIGHEDEN M&O-CRITERIUM	**0**
TOTAAL ONRECHTMATIGHEDEN	**176**

1a Overschrijding lasten programma's

Programma 2 'Regionale dienstverlening' laat een overschrijding zien van € 317.000, die voornamelijk wordt veroorzaakt door extra storting in de Voorziening Voorste Heide (€ 825.000). In de bestuursrapportage is het Algemeen Bestuur geïnformeerd over de aanvulling van deze voorziening. Tevens is in de vergadering van 22 november een voorstel voor de dekking van deze storting aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd. Daarmee is voldaan aan wat er in de bestuursrapportage opgenomen is.
De bovenstaande overschrijding van de lasten binnen Programma 2 lijdt niet tot een onrechtmatigheid, omdat deze in overeenstemming is met de besluitvorming bij de bestuursrapportage. De extra lasten hebben in 2023 niet geleidt tot een formele begrotingswijziging, maar zijn tussentijds tijdig gemeld en als besluitvorming meegenomen.

1b overschrijding investeringsbudgetten

Er zijn in 2023 geen overschrijdingen geweest op de toegekende investeringsbudgetten. Ook lopen toegekende investeringsbudgetten niet langer door dan in de financiële verordening is toegestaan.

2 Ongeautoriseerde reservemutaties

In het onderdeel 'Reserves' is een overschrijding te zien van € 366.000. Dit komt door 3 stortingen in reserves. Voor de storting van het positieve saldo van SSiB is bij de jaarrekening 2021 door het Algemeen Bestuur besloten dat een eventueel saldo op SSiB resultaat bepalend met de egalisatiereserve SSiB verrekend zou worden. Daarnaast is bij de bestuursrapportage 2023, in november 2023, door het Algemeen Bestuur besloten dat een eventueel voordeel op een tweetal incidentele projecten gestort mocht worden in de nieuwe reserve Incidentele projecten. Deze storting heeft conform deze besluitvorming plaatsgevonden.

De bovenstaande overschrijding van de lasten binnen het onderdeel 'Reserves' lijdt niet tot een onrechtmatigheid, omdat deze in overeenstemming is met de besluitvorming bij de jaarrekening 2021 en de bestuursrapportage 2023. De extra lasten hebben in 2023 niet geleidt tot een formele begrotingswijziging, maar zijn tussentijds tijdig gemeld en als besluitvorming meegenomen.

3 Overschrijding van baten

Programma 2 'Regionale dienstverlening' laat een overschrijding zien van € 256.000, welke voornamelijk wordt veroorzaakt door extra inkomsten die uit hoofde van de specifieke uitkeringen 'Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht' en het 'Interbestuurlijk programma VTH' verkregen zijn (€ 176.000 voordeel). Daarnaast is in 2023 een extra rijkssubsidie voor het behoud van de capaciteit van BOA's ontvangen (€ 80.000 voordeel).

Conform de besluitvorming bij de jaarrekening 2021 is het voordeel op SSiB gestort in de egalisatiereserve SSiB. Deze extra ontvangsten maken hier onderdeel van uit. Daarmee is deze onrechtmatigheid ondervangen.

In het tweede deel van 2023 is de inzet op de specifieke projecten groter geweest dan bij de bestuursrapportage rekening is gehouden. Daarmee worden er meer baten ontvangen vanuit de specifieke uitkeringen dan in de bestuursrapportage geraamd. Aangezien hier geen aanvullende formele besluitvorming op heeft plaats gevonden, lijdt deze overschrijding tot een onrechtmatigheid in de verantwoording van € 176.000.

4 Onrechtmatigheden die passen binnen bestaand beleid

Voor de jaarrekening 2023 is dit niet van toepassing.

Inkopen ten onrechte niet-Europees aanbesteed.
Het Dagelijks Bestuur wenst een nadere toelichting te verstrekken op de controlewerkzaamheden uitgevoerd op de Inkopen.

Voor de controle op de Inkopen is een Spend-analyse uitgevoerd. Hiervoor is per leverancier gekeken wat de totalen aan uitgegeven middelen is. Uit een cijferanalyse zijn een aantal leveranciers naar voren gekomen die nader onderzocht zijn.
Uit deze controle is geconcludeerd dat er geen onrechtmatigheden zijn geweest met betrekking tot de Europese aanbestedingsgrenzen.

Aanvulling:
In de Kadernota 2023 is opgenomen dat indien de normen uit de Gids Proportionaliteit veelvuldig niet nageleefd worden of slecht gedocumenteerd en/of gemotiveerd zijn, dan moet het Dagelijks Bestuur hierover rapporteren via de paragraaf bedrijfsvoering. We zien binnen de organisatie dat voor opdrachten onder de Europese drempel de afweging om te kiezen voor bepaalde inkoopprocedures niet altijd eenduidig gedocumenteerd zijn. Het gaat daarbij vooral om keuzes bij het inhuren van externe expertise voor de organisatie. Daardoor is het lastig te controleren of aan de beginselen van de Gids Proportionaliteit voldaan is.
Momenteel is het interne inkoopbeleid verouderd en praktisch lastig uitvoerbaar. Het beleid moet vernieuwd worden. Dit traject is gestart in samenwerking met de Bizob. Na het vaststellen van het nieuwe inkoopbeleid, volgt implementatie in de organisatie. Deze werkzaamheden zullen vooral plaatsvinden in 2024.
Voor komende trajecten is intern afgesproken dat de motivatie rondom het inhuren van expertise duidelijk vastgelegd wordt.

Bevindingen inzake het m&o-criterium

In 2023 zijn er geen bevindingen geweest op dit gebied.

Onduidelijkheid verantwoording specifieke uitkering interbestuurlijk programma

Voor de Specifieke Uitkering Interbestuurlijk Programma is eind 2023 een vernieuwde aanvraag gedaan met een nieuwe indeling van projecten. De verantwoording in deze jaarrekening heeft plaatsgevonden conform deze vernieuwde aanvraag. Echter op de vernieuwde aanvraag is nog geen beschikking gekomen vanuit het Ministerie. Er zijn diverse toezeggingen gedaan vanuit het Ministerie en ODNL om verdere invullingen van projecten mogelijk te maken. We hebben gekeken naar de bestedingen in 2023 en hoeverre deze passen binnen de eerste beschikking. De totale besteding van € 190.000,- past nog binnen de eerste beschikking. Op één onderdeel zien we een overschrijding van € 15.600,-. Er zijn toezeggingen gedaan dat er tussen onderdelen geschoven mag worden, dit is echter nog niet formeel bevestigd in een beschikking. Daarmee ontstaat er een onduidelijkheid van € 15.700,- op deze regeling.

III Bijlagen

1 Risico inventarisatie

OMSCHRIJVING	BEHEERSMAATREGELEN	→	KARAKTER	RISICO BEDRAG	KANS	IMPACT
Onevenredige stijgende inhuur tarieven	Via contactmanagement worden aan de voorkant afspraken gemaakt over de toegestane indexeringen. Ook communiceren we vooraf welke indexering we acceptabel vinden.		Structureel	€ 138.000	25%	€69.000,00
Niet realiseren van opdrachtvolume	We monitoren de realisatie van de opdracht en sturen hier op bij. Sturing op uitgaven van bedrijfsmiddelen		structureel	€ 300.000	50%	€ 300.000,00
Niet-toegankelijke ICT-omgeving	– Outsourcing bij professionele partij – Intensieve inzet en scholing op databeveiliging/ informatiebeveiliging zodat kans op beveiligingsprobleem beperkt wordt. – Plan opstellen ter beveiliging systemen tegen hacks, virusaanvallen en datalekken		Incidenteel	€ 2.153.000	5%	€108.000,00
Eigen risicodrager personeel	Het toepassen van een goed werving en selectiebeleid, het blijven investeren in het opleiden en ontwikkelen van medewerkers en daarnaast werkt de ODBN met een flexibele schil.		incidenteel	€ 500.000	25%	€125.000,00
Effecten van Omgevingswet op de omvang van de opdrachten van onze deelnemers niet duidelijk.	Overleg met deelnemers, monitoren landelijke ontwikkelingen		Structureel	€ -	50%	€ -
Onrust in de wereld leiden tot prijsstijgingen	Goede prijsafsparken met leveranciers, monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 94.000	50%	€ 94.000,00
Ontbreken Cao 2025	Monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 316.000	50%	€ 316.000,00
Niet halen declarabiliteit	Monitoren declarabiliteit, Sturen op declarabele uren, Bijsturen		Structureel	€ 723.000	50%	€ 723.000,00
TOTAAL RISICOPROFIEL ODBN OP PEILDATUM	**JAARREKENING 2023**					**€ 1.735.000**

Vragen over de jaarstukken 2023?

Neem gerust contact op met de ODBN

www.ODBN.nl

Victorialaan 1
5213 JG 's-Hertogenbosch
Telefoon: 088 7430 000
E-mail: info@odbn.nl

odbn
Omgevingsdienst Brabant Noord